

Norsk kulturindeks 2014

Resultater for Skien kommune

GUNN KRISTIN AASEN LEIKVOLL OG BÅRD KLEPPE

TF-notat nr. 53/2014

Tittel: Norsk kulturindeks
Undertittel: Resultater for Skien kommune
TF-notat nr.: 53/2014
Forfatter(e): Gunn Kristin Aasen Leikvoll og Bård Kleppe
Dato: 16.12.2014
ISBN: 978-82-7401-747-4
ISSN: 1891-053X
Pris: På forespørsel (kan lastes ned gratis fra www.telemarksforsking.no)
Framsidedfoto: Istock.com
Prosjekt: Norsk kulturindeks 2014
Prosjektnr.: 20141140
Prosjektleder: Bård Kleppe
Oppdragsgiver(e): Skien kommune

Telemarksforsking
Postboks 4
3833 Bø i Telemark
Tlf.: +47 35 06 15 00
Epost: kleppe@tmforsk.no
www.telemarksforsking.no

Norsk kulturindeks er en årlig oversikt over kulturnivået i norske kommuner. Rapporten utarbeides av Telemarksforsking med finansiering fra interne midler og fra oppdragsgiver.

Telemarksforsking er et selvstendig, regionalt forankret forskningsinstitutt med kunder og prosjekter over hele Norge. Instituttet har ca. 30 forskere fordelt på fem fagfelt som jobber på oppdrag for Norges Forskningsråd, departementer, direktorater, fylker, kommuner, regionråd, bedrifter og organisasjoner over hele landet.

Telemarksforsking har sammen med Høgskolen i Telemark i en årrekke vært et sentralt miljø for kulturpolitisk forskning. Instituttet har i dag åtte forskere som jobber med kulturpolitisk forskning på heltid. Sammen med Høgskolen i Telemark arrangerer Telemarksforsking blant annet den årlige konferansen Kulturrikets tilstand.

Prosjektleder for Norsk kulturindeks er forsker Bård Kleppe. Henvendelser kan rettes til ham på telefon 911 97 543 eller epost kleppe@tmforsk.no.

Forord

Norsk kulturindeks er en årlig oversikt over kulturtilbud og kulturaktivitet i norske kommuner, regioner og fylker. Indeksen er basert på registerdata fra en rekke offentlige etater, interesseorganisasjoner og foreninger. I denne rapporten presenterer vi resultater og detaljer for Skien kommune, utvalgte sammenlignbare kommuner, Telemark og landsgjennomsnittet.

Norsk kulturindeks er utarbeidet av Bård Kleppe i samarbeid med en intern referansegruppe bestående av følgende forskere: Knut Vareide, Ole Marius Hylland, Ola K. Berge, Mari T. Heian, Heidi Stavrum og Knut Løyland. Skienrapporten er skrevet av Gunn Kristin Aasen Leikvoll og Bård Kleppe.

Vi takker alle som har vært behjelpelige med å sende oss data.

Bø, 16. desember 2014

Bård Kleppe

Prosjektleder

Innhold

Innledning	6
Norsk kulturindeks	6
Utvalgte kommuner.....	8
Plassering i Norsk kulturindeks	9
1. Kunstnere	10
2. Kulturarbeidere	12
3. Museum	14
4. Konserter.....	15
5. Kino	16
6. Bibliotek.....	18
Bokbestand og tilvekst	18
Besøk og utlån.....	19
Aktive lånere	21
7. Scenekunst.....	22
8. Kulturskolen og Den kulturelle skolesekken.....	23
Kulturskolen	23
Den kulturelle skolesekken.....	25
9. Sentrale tildelinger.....	26
10. Frivillighet	28
Mva.-refusjon.....	28
10.1 Korps, kor og husflidslag	28
11. Kommunale utgifter til kultur	30
12. Innbyggertilfredshet	32
13. Hovedtrekk	34
14. Grunnlagsdata.....	35

Innledning

Hva er statusen for kulturlivet i Skien kommune sammenlignet med andre kommuner og hele landet? Ser vi tendenser over tid som peker seg ut? Er det områder innenfor kulturlivet hvor Skien har en jobb å gjøre, eller motsatt – utmerker seg som spesielt gode? I dette notatet presenterer vi tall fra Norsk kulturindeks 2014 som kan si noe om dette. Norsk kulturindeks 2014 er basert på tall fra 2013. I rapporten er tallene presentert grafisk. Her presenteres tall for Skien, utvalgte sammenlignbare kommuner, Telemark og gjennomsnittet for landet. Bak i rapporten presenterer vi tallene og detaljene i tabeller. For data som er sammenlignbare med tall fra Norsk kulturindeks 2013, presenterer vi endringer i prosent.

Norsk kulturindeks

Norsk kulturindeks er en beskrivelse av kulturtilbudet og kulturaktiviteten i norske kommuner, regioner og fylker med utgangspunkt i følgende ti kategorier: Kunstnere, kulturarbeidere, museum, musikk, kino, bibliotek, scenekunst, kulturskoler og Den kulturelle skolesekken, sentrale tildelinger og frivillighet.

Dataene indeksen er basert på er innhentet fra en rekke ulike kilder som kan belyse nivået på den lokale kulturen: KOSTRA¹ / SSB, medlemslister, offentlige registre og tildelingstall for ulike kulturpolitiske ordninger. Kvaliteten på disse dataene er jevnt over god, men på enkelte områder er datatilfanget ikke tilstrekkelig til å fange opp alle kulturtiltak rundt om i kommunene. Der dette er tilfellet, er det beskrevet i teksten.

Når vi sammenligner kulturtilbud i denne rapporten, tar vi utgangspunkt i gjennomsnittstall. Dette kan være antall kunstnere per innbygger eller publikummere per innbygger. På denne måten kan man sammenligne kulturtilbud og kulturbruk på tvers av kommuner med ulikt innbyggertall. I utvalget av indikatorer har vi primært valgt oversikter der enheten er personer, enten publikummere, medlemmer, deltakere i kulturskole etc. Vi har også etterstrebet indikatorer som ikke favoriserer små eller store kommuner systematisk. Vi presenterer ikke noen fullstendig oversikt over metode i denne rapporten, men henviser til Norsk kulturindeks 2014 (Kleppe og Leikvoll 2014) der dette redegjøres for i detalj. Publikasjonen kan lastes ned fra våre hjemmesider².

I Norsk kulturindeks finnes også en rangering. Kommuner, regioner og fylker er rangert i ti kategorier med en samlet sum til slutt. Rangeringen i kategoriene skal fortelle noe om kulturnivået i den gitte kommunen eller regionen på dette området og totalrangeringen skal si noe om det totale kulturnivået. Kategoriene har blitt valgt ut med bakgrunn i tilgjengelige data og ut i fra en tanke om hvilke faktorer som spiller positivt inn på kulturtilbudet og kulturbruken i en kommune.

Årets utgave av Norsk kulturindeks er styrket på enkelte områder. Endringene i årets rapport er som følger:

Bibliotek: Vi har i år valgt å styrke kategorien med delindikatoren «*voksne aktive lånere*». Denne viser hvor mange voksne som aktivt bruker biblioteket i kommunen. En voksen aktiv låner er en person over 18 år som har minst 1 registrert lån i et gitt år. Årsaken til at vi har valgt *voksne* lånere er at en slik indikator til en viss grad vil kunne kompensere for svakheten i det øvrige tallmaterialet i denne kategorien. For «*totalt utlån fra folkebibliotek*» og «*antall besøk i folkebibliotek*», som er de to andre indikatorene i kategorien bibliotek, får vi ikke korrigert for at noen folkebibliotek er kombinasjonsbibliotek. Det betyr at KOSTRA-tallene for kommu-

¹ Kommune-Stat-Rapportering.

² <http://www.tmforsk.no/publikasjoner/filer/fil.asp?fil=2119>

nene med kombinasjonsbibliotek vil inkludere besøk og utlån for elever som bruker biblioteket i skoletida. For folkebibliotek som ikke er kombinasjonsbibliotek, vil de ikke det. Tallene på «*voksne aktive lånere*» er hentet fra Folkebibliotekstatistikken til Nasjonalbiblioteket.

Sentrale tildelinger: Denne kategorien består av tre delindikatorer. En av disse er «*tildelinger fra Riksantikvaren*». Denne indikatoren har tidligere år inkludert tilskudd til teknisk-industrielle kulturminner og tilskudd fra Norsk kulturminnefond. I år har vi utvidet indikatoren ved å også inkludere tilskudd til istandsetting. Disse midlene forvaltes lokalt av fylkeskommunene.

Kulturskole + DKS: I denne kategorien har vi i år utvidet delindikatoren «*antall årstimer i kulturskolen*» ved å innlemme «*Årstimer til tiltak som helt eller delvis utgiftsføres i kulturskolen (funksjon b8)*» fra GSI-rapporteringen. Dette inkluderer tiltak kulturskolen gjennomfører i barnehage, grunnskole og videregående skole, samt timer som blir gitt eller solgt til dirigering/ instruering av kor, korps, orkestre eller andre lag og foreninger.

Tabell 1: Kategorier, kilder, årstall og vektninger for Norsk kulturindeks 2014.

Kategori	Kilde	År	Vekting
1 KUNSTNERE			
1a Kunstneretthet	Medlemsregister fra 10 kunstnerorganisasjoner	2013	5 %
1b Kunstnermangfold	Medlemsregister fra 10 kunstnerorganisasjoner	2013	2,5 %
1c Tildelinger fra Statens kunstnerstipend	Statens kunstnerstipend	2013	2,5 %
2 KULTURARBEIDERE			
2a Sysselsatte innen kunstnerisk produksjon	SSB sin sysselsettingsstatistikk (SN2007)	2013	3,3 %
2b Sysselsatte innen kulturformidling	SSB sin sysselsettingsstatistikk (SN2007)	2013	3,3 %
2c Sysselsatte i media	SSB sin sysselsettingsstatistikk (SN2007)	2013	3,3 %
3 MUSEUM			
3a Kommunale midler til museum	KOSTRA/SSB	2013	3,3 %
3b Totalt besøkstall for museum	Kulturrådet og årsrapporter fra konsoliderte museer.	2013	3,3 %
3c: Betalende besøk museum	Kulturrådet og årsrapporter fra konsoliderte museer.	2013	3,3 %
4 KONSERTER			
4a Antall TONO-arrangement	TONO	2013	5 %
4b TONO-avregning	TONO + Norsk Rockforbund	2013	5 %
5 KINO			
5a Antall filmfremvisninger totalt	KOSTRA/Film og kino	2013	2,5 %
5b Antall kinobesøk totalt	KOSTRA/Film og kino	2013	2,5 %
5c Mangfold filmfremvisninger	KOSTRA/Film og kino	2013	2,5 %
5d Mangfold kinobesøk	KOSTRA/Film og kino	2013	2,5 %
6 BIBLIOTEK			
Totalt utlån fra folkebibliotek (alle medier)	KOSTRA/SSB	2013	3,33 %
Antall besøk i folkebibliotek	KOSTRA/SSB	2013	3,33 %
Voksne aktive lånere	Folkebibliotekstatistikk fra Nasjonalbiblioteket	2013	3,33 %
7 SCENEKUNST			
7a Antall teaterforestillinger	NTO statistikk + tilsendte lister fra regionteatre	2013	3,33 %
7b Teaterpublikum	NTO statistikk + tilsendte lister fra regionteatre	2013	3,33 %
7c Antall danseforestillinger	Danseinformasjonen	2013	3,33 %
8 KULTURSKOLE / DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN			
7a Antall årstimer totalt i kulturskolen	GSI	2013	1,25 %
7b Bredden i kulturskoletilbudet	GSI	2013	1,25 %
7c Antall elever fra kommunen i kulturskole	KOSTRA/SSB	2013	2,5 %
7d Antall publikum Den kulturelle skolesekken	DKS-sekretariatet / Ksys	2013	5 %
9 SENTRALE TILDELINGER			
9a Kulturfondtildelinger + tilskudd over statsbudsjettet	Norsk kulturråd og Statsbudsjettet 2013	2013	3,33 %
9b Tildelinger Frifond	Norsk musikkråd og Norsk teateråd	2013	3,33 %
9c Tildelinger Riksantikvaren	Riksantikvaren	2013	3,33 %
10 FRIVILLIGHET			
10a Mva.-refusjon	Lotteri- og stiftelsestilsynet	2013	5,00 %
10b Antall korpsmedlemmer	Norges musikkorps forbund og korpsnett	2013	1,67 %
10c Antall kormedlemmer	4 korforbund + KOSTRA (se metode)	2013	1,67 %
10d Antall husflidsmedlemmer	Norges husflidslag	2013	1,67 %

Utvalgte kommuner

Skien blir i denne rapporten sammenlignet med fire utvalgte kommuner. Valg av kommuner er foretatt av oppdragsgiver. Kommunene er valgt ut primært basert på demografi og geografi/sentralitet.

I kulturindeks-sammenheng gir det mest mening å sammenligne kommuner med tilnærmet likt innbyggertall og lik geografisk plassering når det gjelder sentralitet. I dette tilfellet sammenligner vi noen større byer/regionsentre med hverandre. Byer som er på størrelse med Skien har kulturtilbud i de fleste kategorier i Norsk kulturindeks.

Kommunene har ulike forutsetninger for å gi innbyggerne et godt kulturtilbud. Dette handler likevel til syvende og sist om kulturpolitiske prioriteringer. Kommuneøkonomi og prioritering av kultursektoren kan ha innvirkning på kulturtilbudet, spesielt når det gjelder bibliotek, kulturskole og kino.

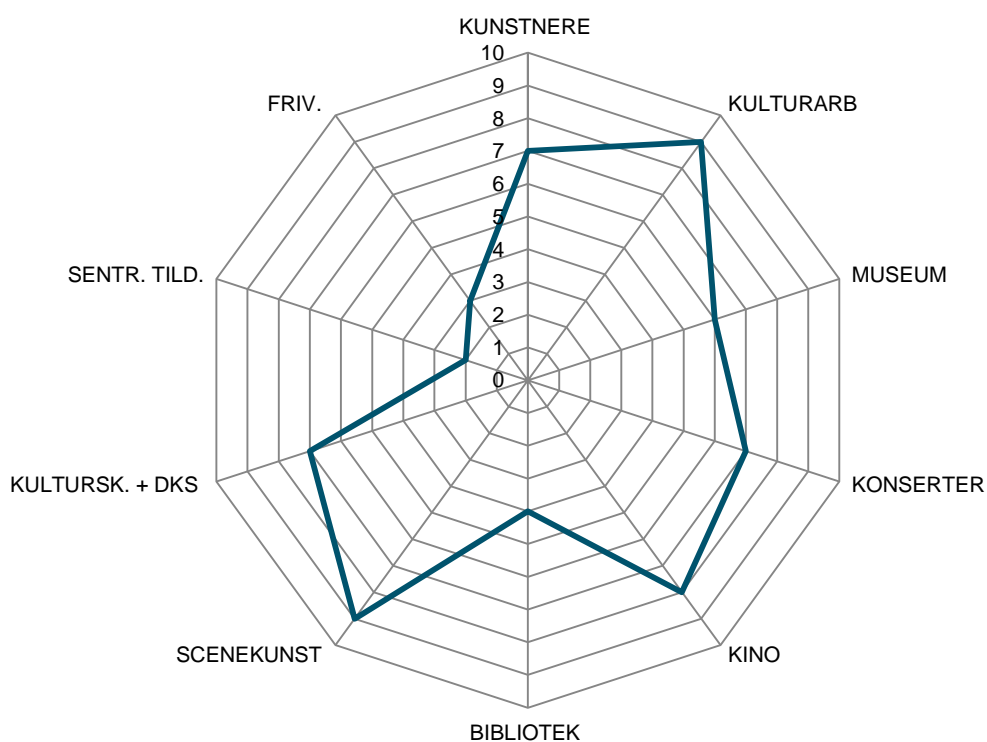
Nedenfor har vi hentet ut relevante nøkkeltall om de utvalgte kommunene.

Tabell 2: Nøkkelfakta om utvalgte kommuner. Kilde: SSB/ KOSTRA.

Nøkkeltall	Innbyggere	Gjennomsnittlig reisetid til kommunesenteret i minutter	Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	Netto driftsutgifter i kroner per innbygger	Netto driftsutgifter, kultur, i prosent av totale netto driftsutgifter
Fredrikstad	77591	5,8	1,5	47205	3,1
Drammen	66214	5,2	2	48956	4,6
Skien	53439	5,4	1,4	48704	4,4
Tønsberg	41550	5,1	2,6	49022	4,8
Porsgrunn	35516	5,1	-0,2	51039	3,8

Plassering i Norsk kulturindeks

Skien havner totalt sett på en 69. plass blant landets 428 kommuner i Norsk kulturindeks 2014. Dersom man gjør om denne rangeringen til en score mellom en og ti, får Skien en total score på 8. Skien scorer godt i kategoriene kulturarbeidere, scenekunst, kino, konserter og kulturskole + DKS. I kategorien sentrale tildelinger scorer kommunen lavt. Skien har klatret fem plasser på indeksen siden 2013. Høyest rangering får kommunen i kulturarbeider-kategorien (31. plass). Skien oppnår også gode rangeringer i kategoriene scenekunst (34. plass) og kino (46. plass). I kategorien frivillighet rangerer Skien relativt lavt i vår oversikt (308. plass).

Figur 1: Skiens score i de ti kategoriene. De høyeste verdiene befinner seg ytterst i radardiagrammet. Kategoriene er rangert fra 0-10.

Tabell 3: Kommunens rangering (av 428) sammenlignet med andre, relevante kommuner.

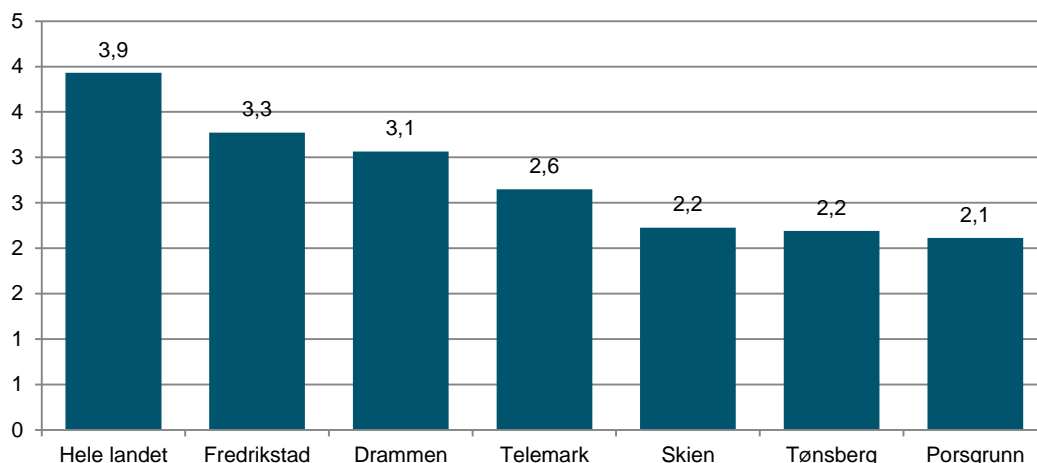
KOMMUNE	KUNSTNERE	KULTUR- ARB.	MUSEUM	KONSERTER	KINO	BIBLIOTEK	SCENEKUNST	KULTURSKOLE + DKS	SENTR. TILD.	FRIVILLIG- HET	TOTALT
Tønsberg	136	12	80	46	2	50	203	394	21	202	34
Porsgrunn	151	98	274	255	14	121	2	75	107	267	63
Drammen	73	19	141	158	8	100	35	360	185	307	66
Skien	125	31	135	107	46	270	34	134	245	308	69
Fredrikstad	43	74	222	162	21	238	173	297	100	256	98

1. Kunstnere

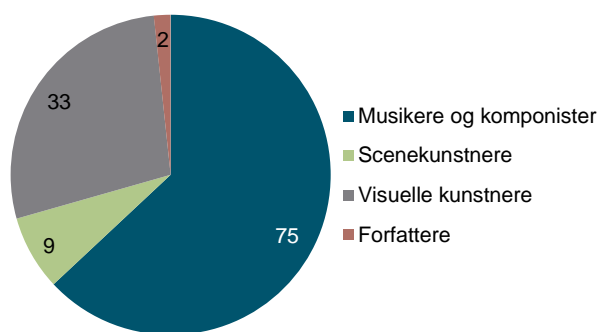
Antallet kunstnere, deres kunstneriske aktivitet og deres kunstneriske kvalitet vil svært sannsynlig påvirke kulturlivet i kommunen. Kunstnerne iverksetter ofte kulturtiltak lokalt og bidrar til å styrke kulturlivet i lokalsamfunnet. Oversikten vi her presenterer tar utgangspunkt i bostedsadresse for kunstnere registrert i de ti største kunstnerorganisasjonene i landet. Vi presenterer også oversikt over tildelinger fra Statens kunstnerstipend (SKS). Dette kan være en indikator på den kunstneriske kvaliteten til kunstnerne som er bosatt i kommunen.

I følge vår oversikt er totalt 119 kunstnere bosatt i Skien kommune. Dette tilsvarer 2,2 kunstnere pr. tusen innbyggere, en kunstnertetthet som er 43 % under landsgjennomsnittet. Kunstnertettheten i Skien har hatt en tilbakegang på nærmere 11 % siden 2011. Av de 119 kunstnerne i Skien kommune er 75 musikere eller komponister, 9 er scenekunstnere, 33 er visuelle kunstnere og 2 er forfattere.

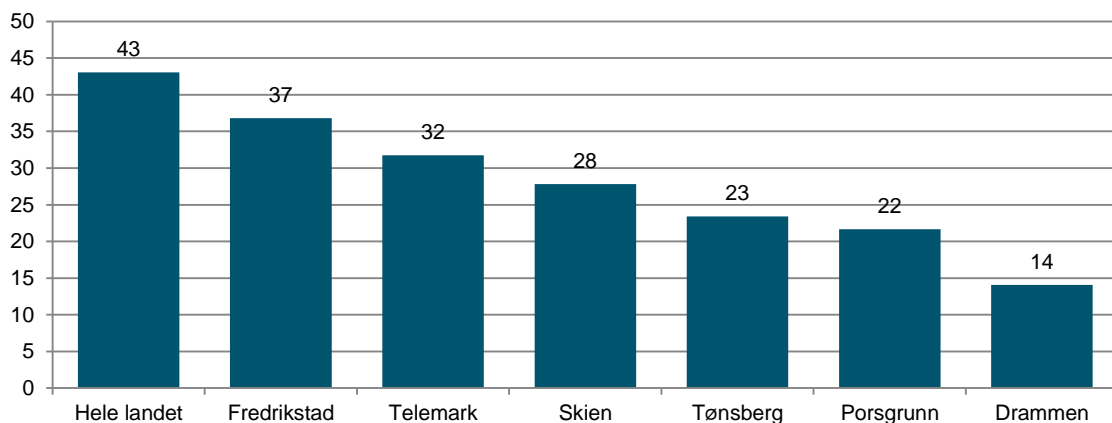
Statens kunstnerstipend er den viktigste ordningen for direkte støtte til kunstnere. Tildelingene gjøres på bakgrunn av en kvalitativ vurdering av kunstproduksjonen. Kunstnere bosatt i Skien mottok om lag 1,5 millioner kr i støtte fra SKS i 2013. Dette utgjør 28 kr pr. innbygger og er 35 % under landsgjennomsnittet. Skiens kunstnere fikk i gjennomsnitt 12 487 kroner fra SKS. Vi har ingen oversikt over hvor mange som har søkt.

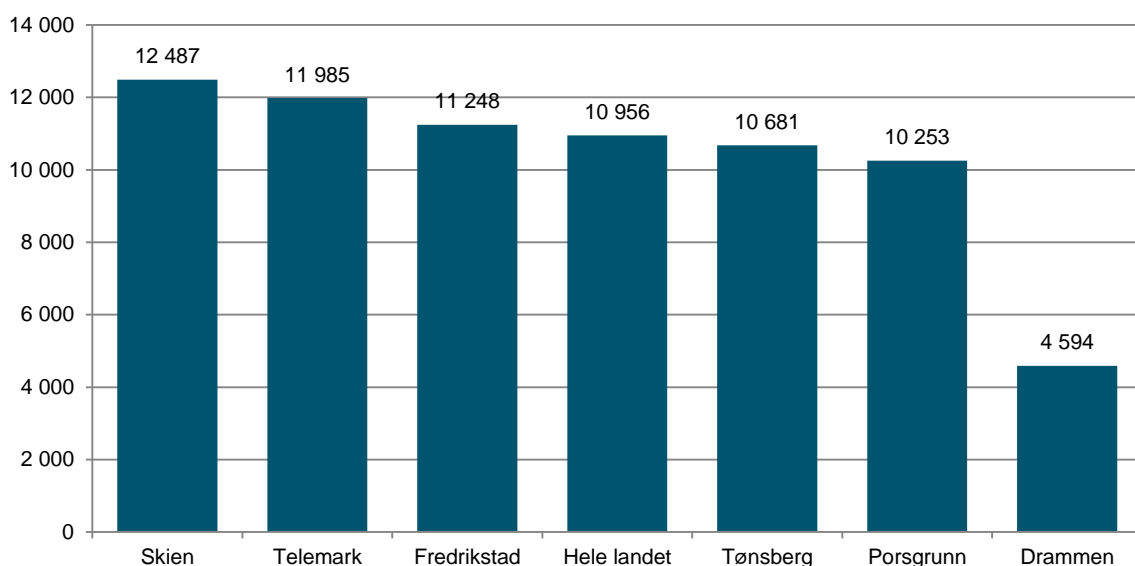
Figur 2: Antall kunstnere pr. 1000 innbyggere i Skien, hele landet, Telemark og utvalgte kommuner i 2013.

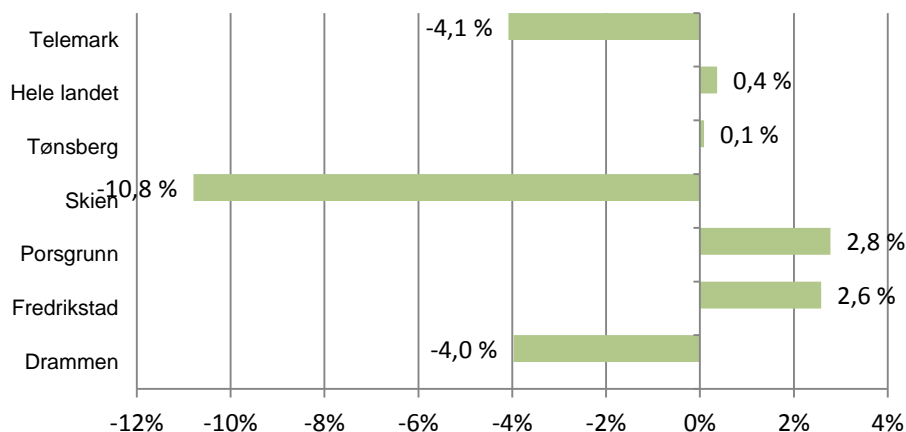
Figur 3: Antall medlemskap i ulike organisasjoner fordelt på kunstformer i Skien kommune.

Figur 4: Tildelinger fra Statens kunstnerstipend til kunstnere i Skien, Telemark, hele landet og utvalgte kommuner i 2013. Kroner pr. innbygger.

Figur 5: Tildelinger fra Statens kunstnerstipend til kunstnere i Skien, Telemark, hele landet og utvalgte kommuner i 2012. Kroner pr. kunstner.

Figur 6: Endring i andel kunstnere siste tre år for Skien, Telemark, hele landet og utvalgte kommuner.

2. Kulturarbeidere

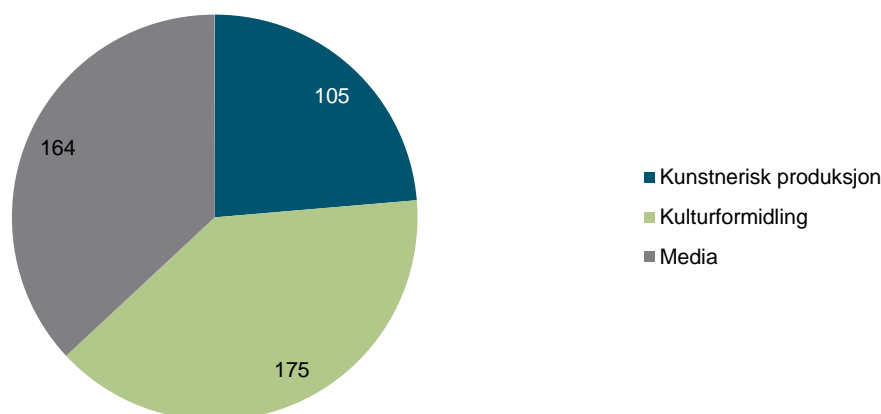
Sysselsettingstall for kulturyrker kan fortelle noe om kulturlivet generelt i kommunen. Kulturyrker genererer i stor grad kulturtilbud lokalt. Flere steder jobbes det også målrettet for å styrke det kulturbaserte næringslivet. Tallene i denne oversikten er hentet fra SSBs sysselsettingsstatistikk. Oversikten inkluderer både ansatte og selvstendige næringsdrivende, i både privat og offentlig sektor. Sysselsatte er registrert på arbeidsadresse.

I Skien jobber 444 personer innenfor ulike kulturyrker. 164 av disse jobber innen media, 105 jobber med kunstnerisk arbeid av ulik art og 175 personer jobber med kulturformidling, f.eks. museums- og bibliotekansatte, kulturskolelærere m.m.

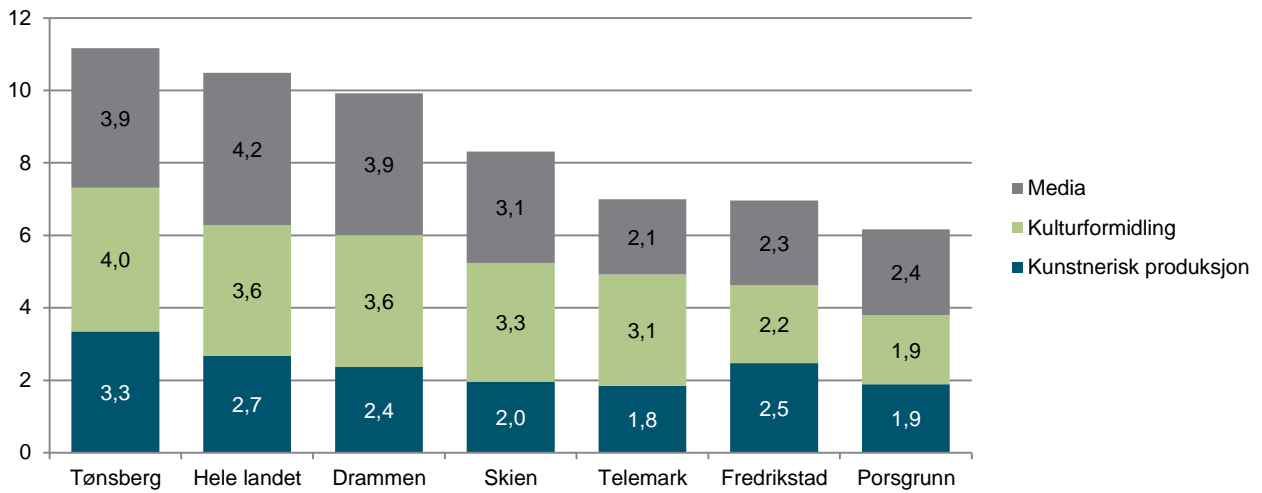
Andelen kulturarbeidere er relativt lav i Skien, med 8,3 ansatte pr. 1000 innbyggere. Dette er 21 % under landsgjennomsnittet. Generelt finner man flest ansatte innen kulturyrker i de større byene og regionsentrene. De største kulturaktørene i Skien hva gjelder antall ansatte er som følger (antall i parentes): Varden (77), Telemarksavisa (66), Skien kulturskole (52), Telemark Museum (30), Parkbiografen (25) og Teater Ibsen (25) (data fra Brønnøysundregistrene).

Andelen ansatte innen disse yrkene har samlet sett hatt en liten nedgang på 5 % i Skien de siste fem årene. Tallene viser en nedgang fra 2009 til 2011. Andelen kulturarbeidere økte i 2012 takket være en økning i antall kulturformidlere. I 2013 gikk andelen kulturarbeidere noe ned. Vi finner en jevn nedgang blant ansatte innenfor media, mens andelen ansatte innenfor kunstnerisk produksjon har vært noenlunde stabil. Andelen som jobber med kulturformidling har variert. Av de utvalgte kommunene, er det Drammen og Porsgrunn som har hatt en vekst i andelen kulturarbeidere de siste fem årene. På landsbasis har andelen gått ned med 4 %.

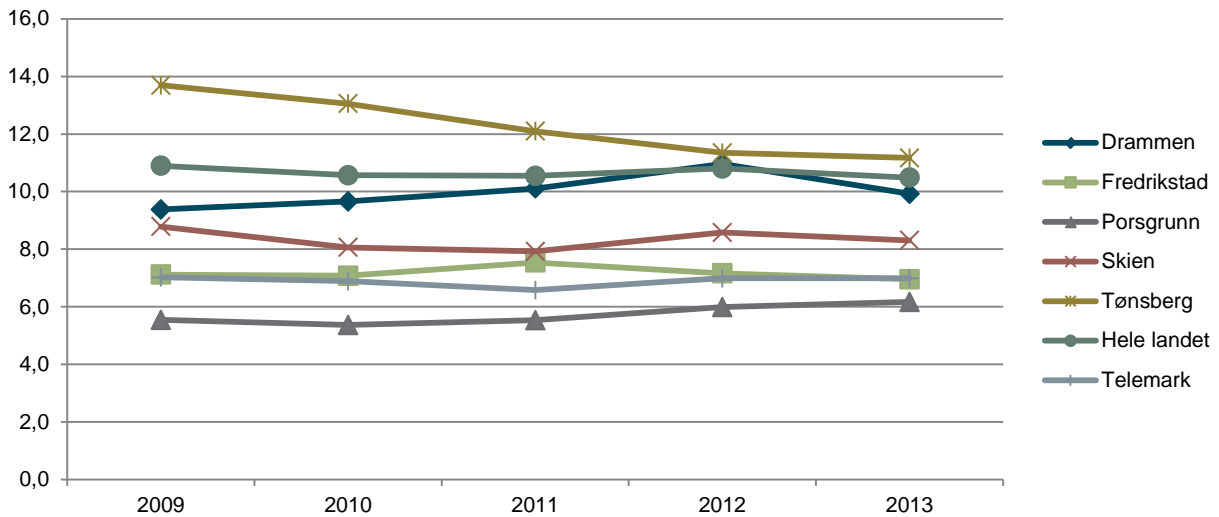
Totalt sett for landet er det flere kunstnere med medlemskap i kunstnerorganisasjoner (jf. forrige kapittel) enn det er personer med kunstnerisk virksomhet som hovedyrke. Sysselsettingsgraden i Skien (0,88), det vil si antall sysselsatte innenfor kunstnerisk produksjon delt på antall kunstnere, er mye høyere enn landsgjennomsnittet (0,68). Dette kan tyde på at kunstnere som er bosatt både i og utenfor Skien, jobber i Skien. Det kan også tyde på at de i større grad har kunstnerisk arbeid som hovedinntektskilde. Porsgrunn (0,89) har om lag samme sysselsettingsgrad som Skien, mens Drammen (0,77) og Fredrikstad (0,79) har en noe lavere sysselsettingsgrad. Tønsberg har en svært høy sysselsettingsgrad (1,53).

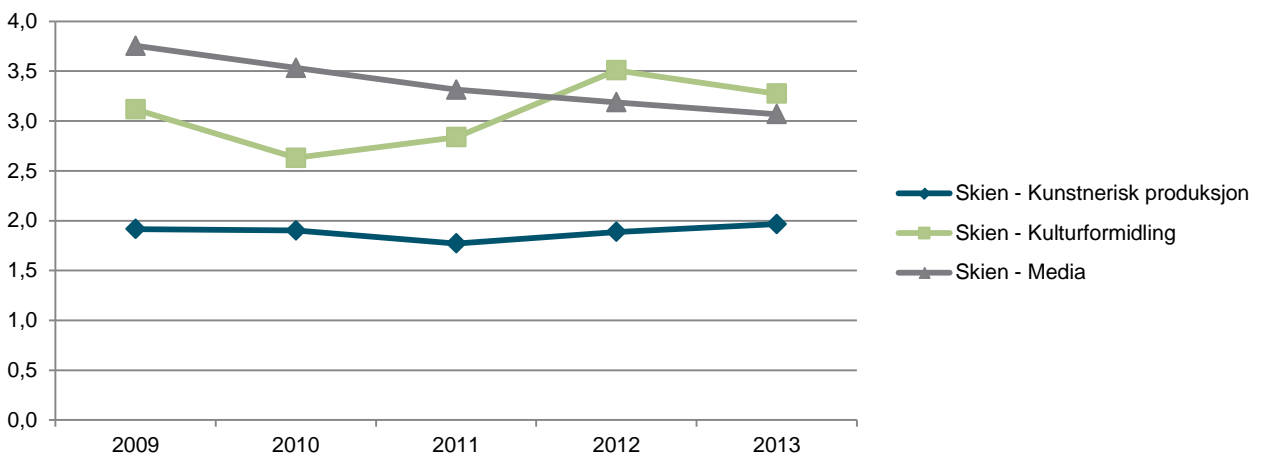
Figur 7: Totalt antall sysselsatte i ulike kulturyrker i Skien kommune i 2012.

Figur 8: Sysselsatte pr. 1000 innbyggere i Skien kommune, utvalgte kommuner, Telemark og hele landet i 2013.

Figur 9: Sysselsatte i kulturyrker pr. 1000 innbyggere i Skien kommune, utvalgte kommuner, Telemark og hele landet i perioden 2009- 2013.

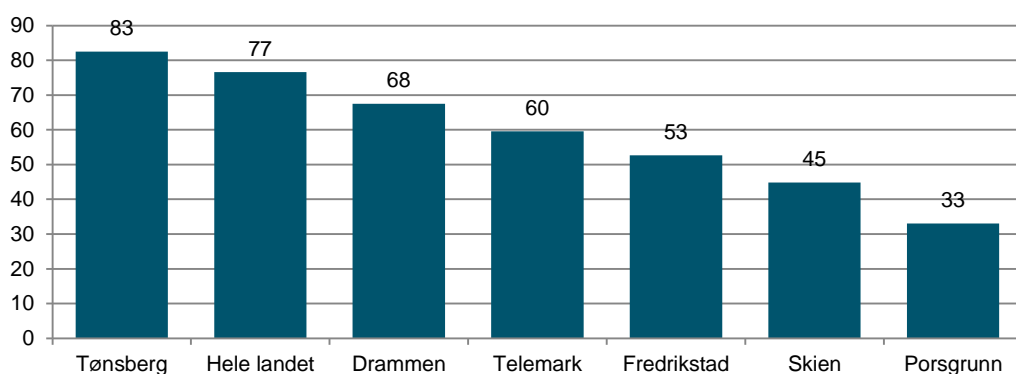
Figur 10: Endring i antall sysselsatte innen kunstnerisk produksjon (blå), kulturformidling (grønn) og media (grå) fra 2009 til 2013 i Skien.

3. Museum

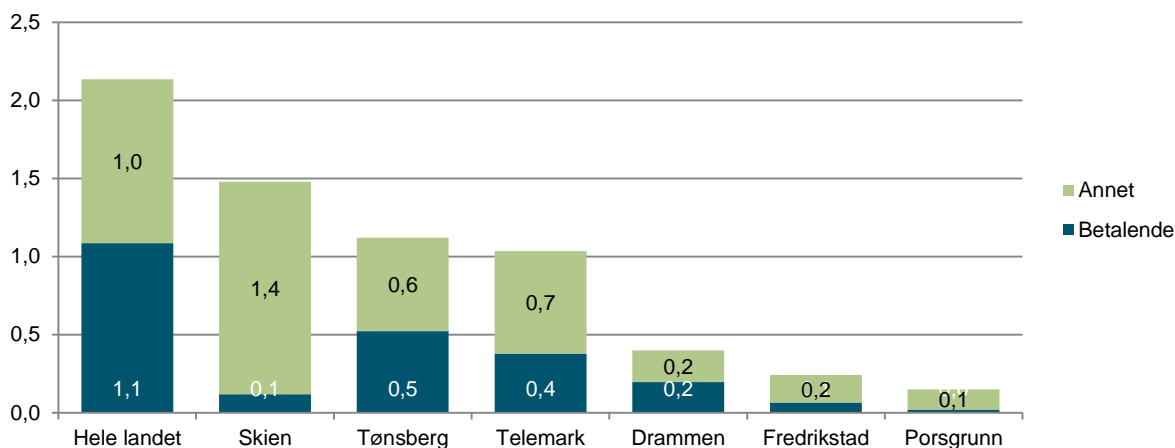
Museene er en viktig del av kulturaktiviteten rundt i kommunene. De er ressursentre for kulturvern, de produserer kunnskap og opplevelser og de kan fungere som møtesteder for innbyggerne. Vi presenterer her kommunale tildelinger til museer samt totalt besøk og betalende besøk for alle museumsavdelinger som rapporterer tall inn til Norsk kulturråd.

Totalt brukte Skien i om lag 2,4 millioner kr på museumsformål i 2013 (Netto driftsutgifter til muséer, funksjon 375). Dette tilsvarer omlag 45 kroner pr. innbygger og er 41 % under landsgjennomsnittet. Summen er om lag den samme som året før, med en liten økning på 1 %. I landet for øvrig har økningen i kommunale tilskudd til museer vært på rundt 0,5 %. Siden 2006 har de kommunale overføringene pr. innbygger økt med 72 % i skien, mot 28 % på landsbasis.

Museer i Skien kommune hadde i overkant av 79 000 besøkende i 2013, av disse var om lag 6300 registrert som betalende besøk. Dette tilsvarer et totalt besøk på 1,5 pr. innbygger. Det totale besøket er 31 % under landsgjennomsnittet. Det betalende besøket tilsvarer 0,1 pr. innbygger, 89 % under landsgjennomsnittet. Brekke Museum hadde 75 412 besøk i 2013 (hvorav 4846 var betalende), mens Henrik Ibsen Museum hadde et besøk på 3621 (hvorav 1497 var betalende).

Figur 11: Netto driftsutgifter til museer i Skien kommune, utvalgte kommuner, Telemark og hele landet i 2013. Kr pr innbygger.

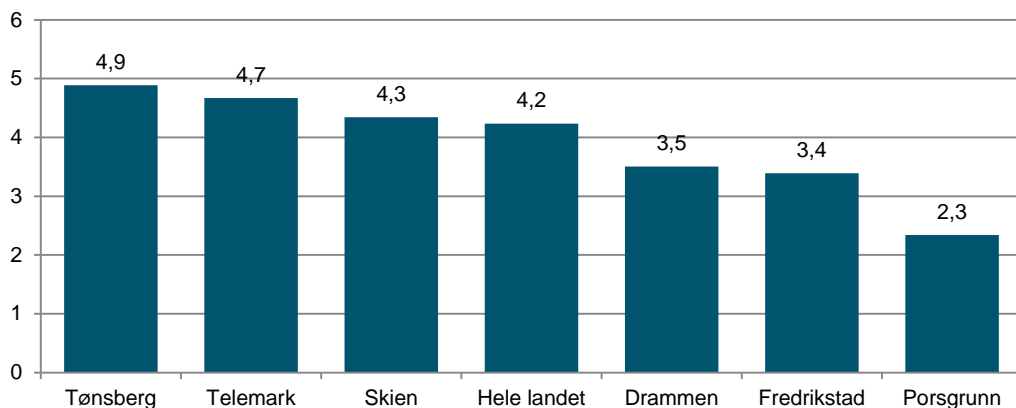
Figur 12: Betalende besøk (blå) og annet besøk (grønn) på muséer i Skien kommune, utvalgte kommuner, Telemark og hele landet i 2013. Antall besøk pr. innbygger.

4. Konserter

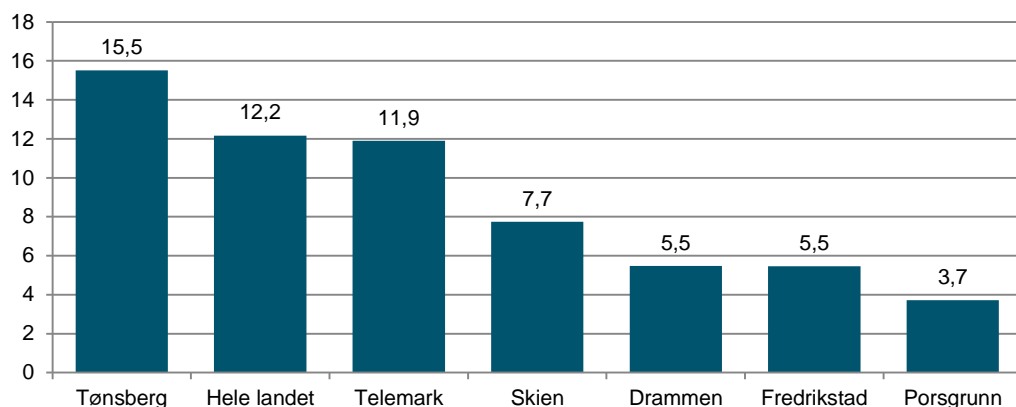
Kategorien konserter tar utgangspunkt i konserttall fra TONO. TONO er et organ som forvalter lydfestings- og fremføringsrettigheter for musikkverk i Norge på vegne av komponister, tekstforfattere og musikkforlag. TONO samler inn informasjon om de fleste konserter i Norge og deres database inneholdt omtrent 22 000 konserter for 2013.

Totalt er det registrert 232 arrangementer i Skien kommune i TONOs oversikt for 2013. Dette tilsvarer 4,3 arrangementer pr. 1000 innbyggere. Antall arrangementer er om lag det samme som landsgjennomsnittet. TONO-dataene er imidlertid ikke helt nøyaktige, flere arrangementer kommer under radaren og blir ikke fangt opp.

TONO-avregningen sier noe om hvor stor konserten er. Avregningen er basert på totale inngangspenger eller antall publikum. Vi finner at aktører i Skien har blitt avkrevd i overkant av 400 000 kr i TONO-vederlag. Dette er 7,7 kroner pr. innbygger, 36 % under landsgjennomsnittet.

Figur 13: Antall TONO-registrerte konserter pr. 1000 innbyggere i Skien kommune, utvalgte kommuner, Telemark og hele landet i 2013.

Figur 14: TONO-avregning i kr pr. innbygger til arrangører i Skien kommune, utvalgte kommuner, Telemark og hele landet i 2013.

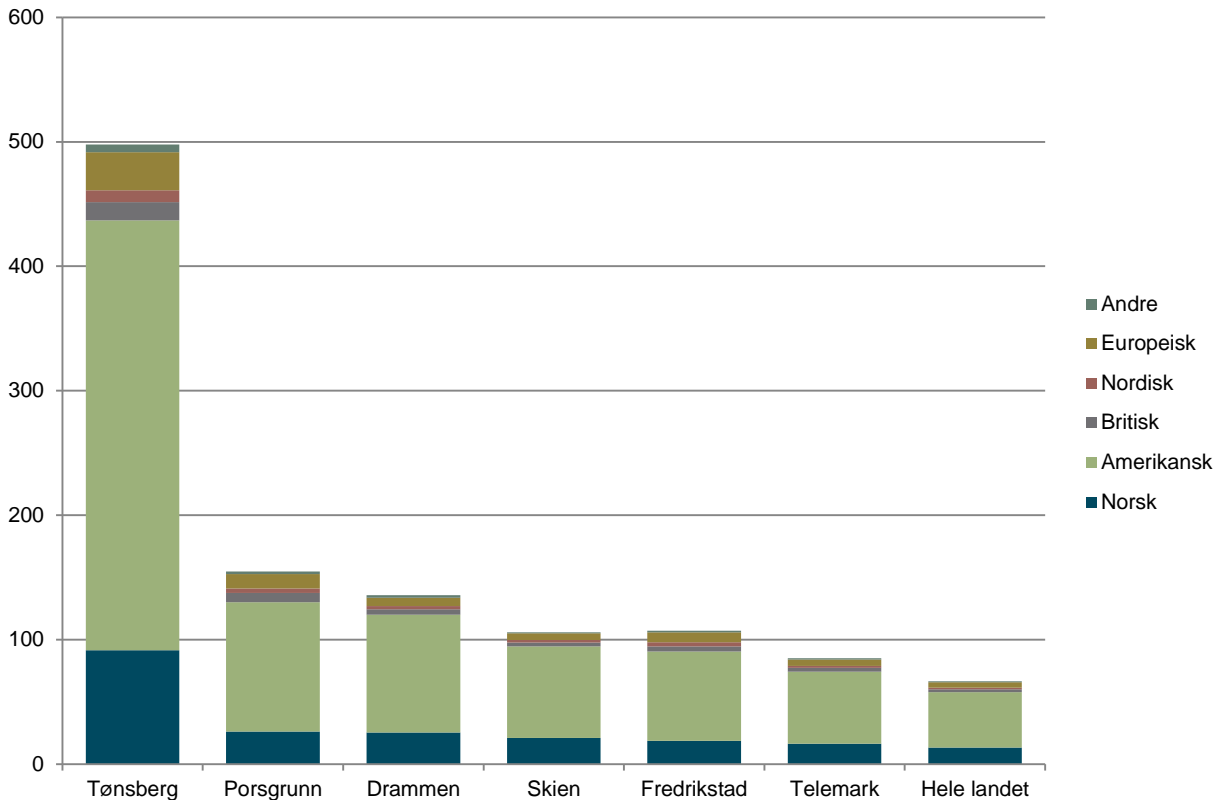
5. Kino

Kino er det kulturtilbudet som størst andel av befolkningen benytter seg av. I følge SSBs kulturbarometer er kino også et tilbud som befolkningen benytter seg av på tvers av sosioøkonomiske skillelinjer. I kinokategorien presenterer vi tall fra bransjeorganisasjonen Film og Kino.

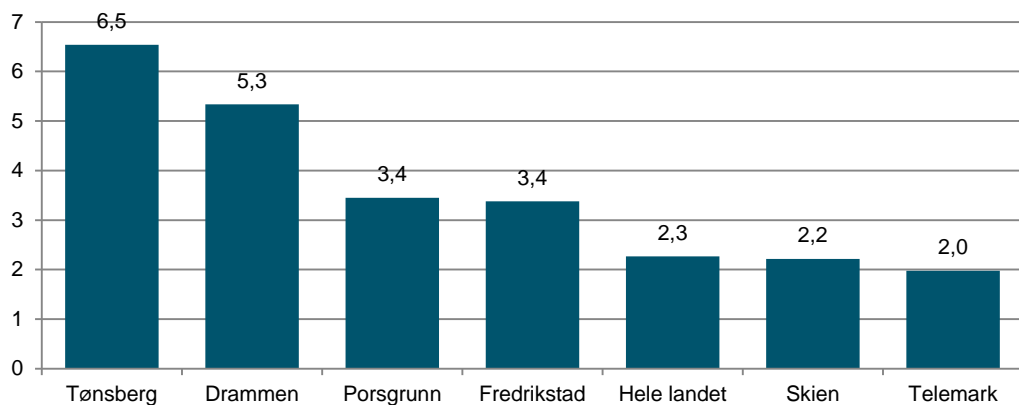
Totalt ble det vist 5662 kinoforestillinger på kino i Skien kommune. 3925 av disse var fra USA, 1129 var norske, 164 var britiske, 118 var fra andre nordiske land, 290 var fra andre europeiske land, mens 36 var fra land utenfor Europa og USA. Dette utgjør totalt 106 forestillinger pr. 1000 innbyggere og er 59 % over landsgjennomsnittet. Sammenligner man med fjoråret, finner vi at antall forestillinger har gått ned med 3 %.

I løpet av 2013 ble det vist 178 ulike filmer fra 16 ulike land. Fordelingen mellom andelen amerikanske, britiske, nordiske, europeiske og norske filmer er relativt lik i de utvalgte kommunene. Samtlige viser en noe høyere andel amerikanske filmer enn landsgjennomsnittet.

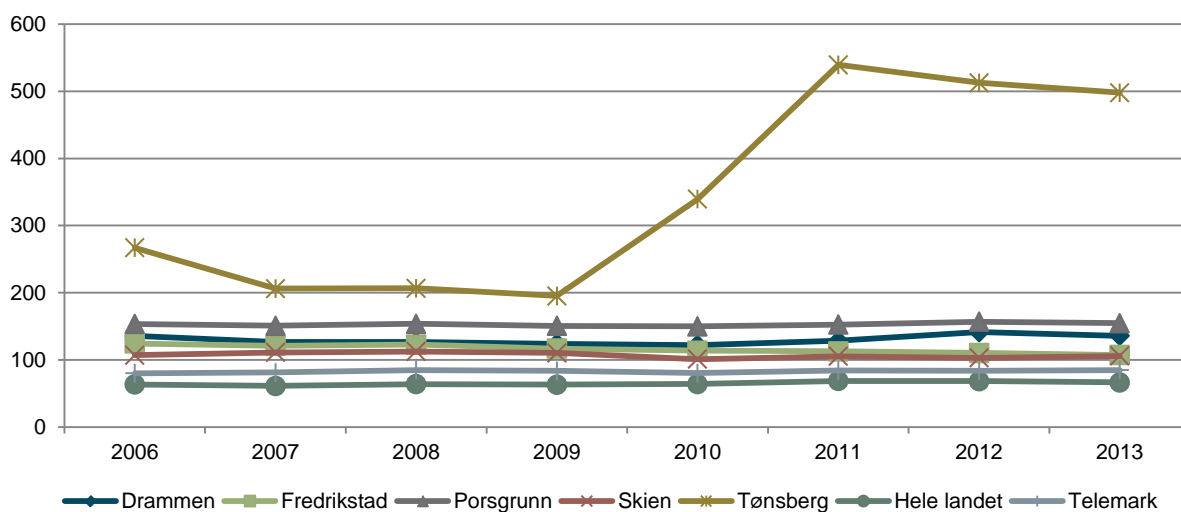
Totalt ble kinoen i Skien besøkt 118 460 ganger i 2013. Dette gir et besøk på 2,2 pr. innbygger, noe som er om lag det samme som landsgjennomsnittet. De 10 filmene med flest besøk i Skien i 2013 var som følger (besøk i parentes): Solan og Ludvig - Jul i Flåklypa (8642), Hobbiten: Smaugs ødemark (3D) (5811), Fast & Furious 6 (3647), Iron Man 3 (3D) (2946), The Hunger Games: Catching Fire (2813), Grusomme meg 2 (3D, norsk tale) (2724), Karsten og Petra blir bestevenner (2633), Gåten Ragnarok (2609), Rive-Rolf 3D (norske stemmer) (2537) og The Hangover Part III (2490).

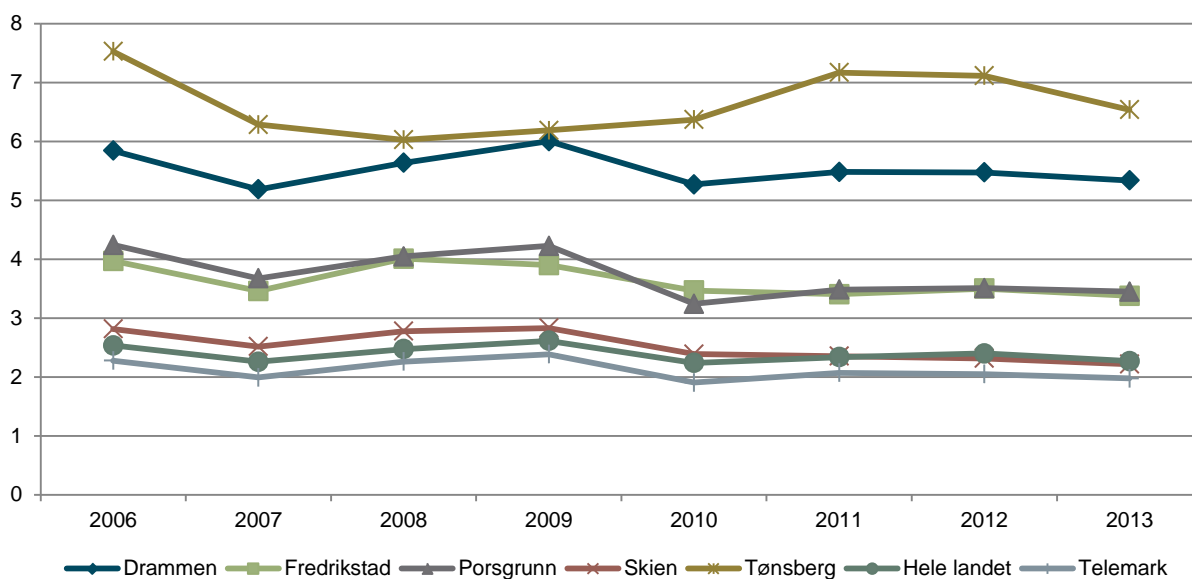
Figur 15: Antall kinoforestillinger fordelt på opprinnelsesland. Filmer pr. 1000 innbyggere i 2013. Skien kommune, utvalgte kommuner, Telemark og hele landet i 2013.

Figur 16: Antall kinobesøk pr. innbygger. Skien kommune, Telemark, utvalgte kommuner og hele landet i 2013.

Figur 17: Antall kinoforestillinger pr. 1000 innbygger. Skien, Telemark, hele landet og utvalgte kommuner i perioden 2006- 2013.

Figur 18: Antall kinobesøk pr. innbygger. Skien, Telemark, hele landet og utvalgte kommuner i perioden 2006- 2013.

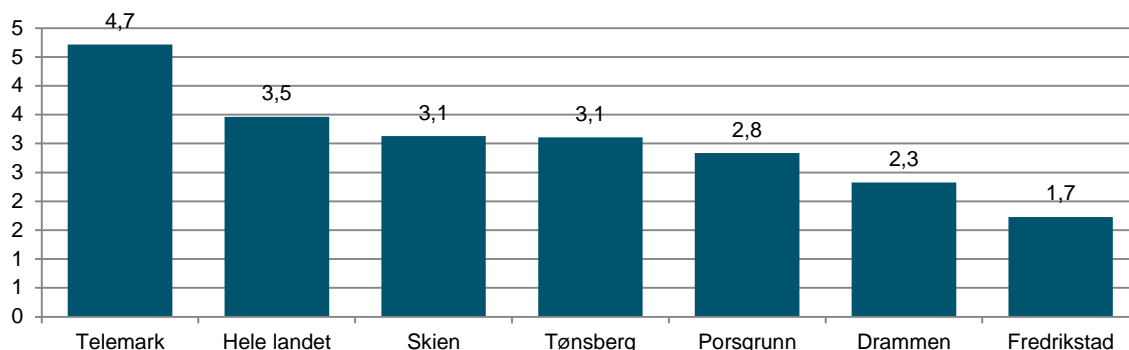
6. Bibliotek

Bibliotek er en lovpålagt tjeneste for kommunene og er en viktig del av både kunnskaps- og kulturpolitikken i Norge. Mange steder er biblioteket det kulturelle senteret i kommunene og fungerer som en viktig møteplass. Her presenterer vi tall hentet fra KOSTRA og Folkebibliotekstatistikken til Nasjonalbiblioteket.

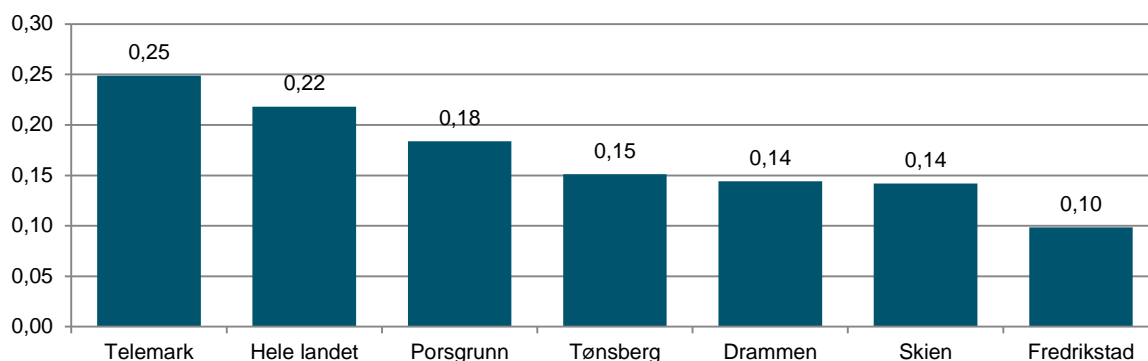
Bokbestand og tilvekst

Bokbestand og tilvekst i bibliotekene forteller noe om tilbudet ved det enkelte bibliotek. Det er likevel problematisk å sammenligne bokbestand og tilvekst på tvers av kommuner med svært ulike innbyggertall. Større kommuner har en større bokbestand totalt, men grunnet stordriftsfordeler trenger ikke bokbestanden pr. innbygger være så høy for at tilbudet skal være godt. Samtidig er ikke bokbestand noe entydig tegn på kvalitet. En høy bokbestand kan like gjerne skyldes at biblioteket har vært dårlige til å kassere bøker. **Bokbestand og tilvekst er av nevnte grunner ikke en av indikatorene i Norsk kulturindeks.**

Folkebibliotekene i Skien kommune har pr. 1.1.2013 en samlet bokbestand på 167 240 eksemplarer. Hvor mange ulike titler dette utgjør, har vi ikke oversikt over. Bokbestanden ved disse bibliotekene tilsvarer 3,1 bøker pr. innbygger. Dette er om lag 10 % under landsgjennomsnittet på 3,5. Den samlede tilveksten ved folkebiblioteker i Skien var 7583 eksemplarer av ulike typer medier. Dette utgjør 0,14 eksemplarer pr. innbygger, 35 % under landsgjennomsnittet. Skien har den høyeste bokbestanden av utvalgte kommuner, men nest lavest tilvekst.

Figur 19: Bokbestand pr. innbygger i Skien kommune, Telemark, utvalgte kommuner og hele landet i 2013.

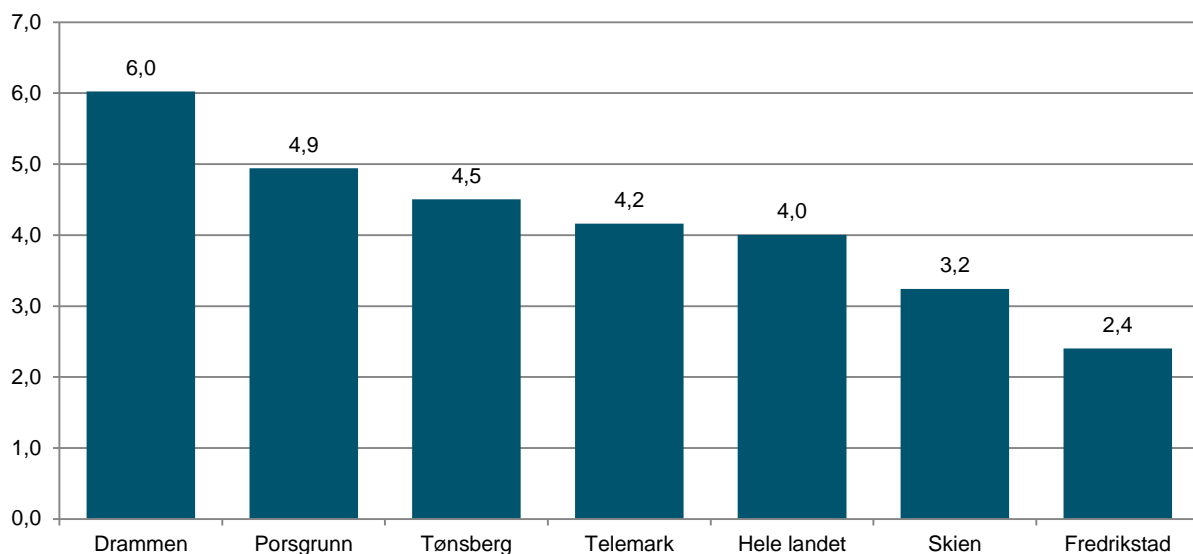

Figur 20: Tilvekst siste år for alle medier pr. innbygger i Skien kommune, Telemark, utvalgte kommuner og hele landet.

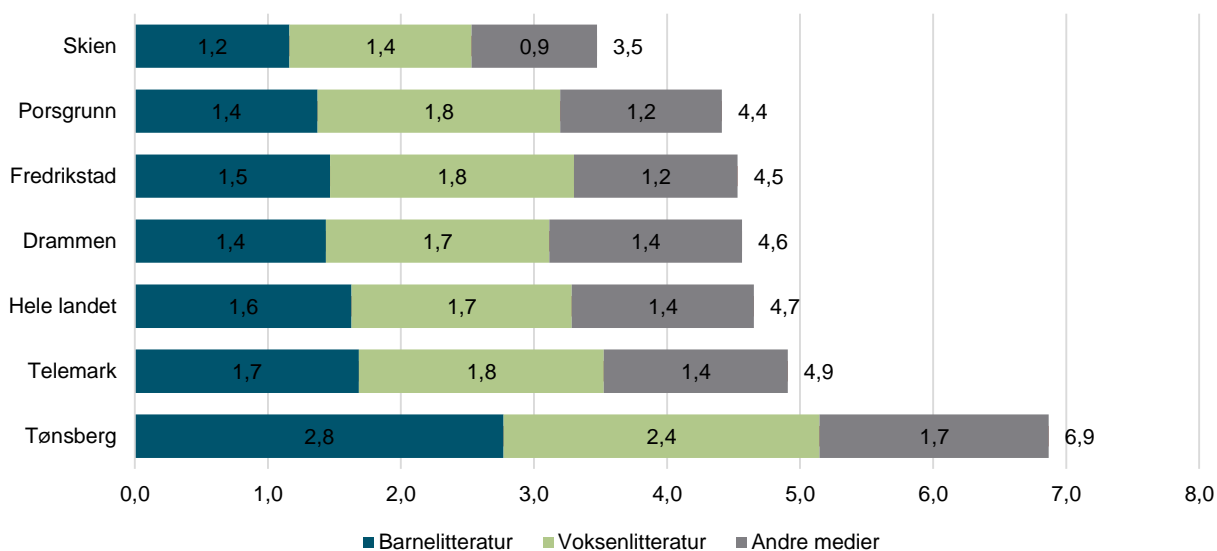
Besøk og utlån

Samlet besøk ved folkebibliotekene i Skien kommune var 173 298 i 2013. Dette tilsvarer 3,2 besøk pr. innbygger, 19 % under landsgjennomsnittet. Besøket har gått ned med 38 % fra 2006 til 2013. Landet for øvrig har også hatt en nedgang samme periode, men denne er noe svakere (16 %). Det har også alle de utvalgte kommunene, med unntak av Drammen som hadde en vekst på 4 %.

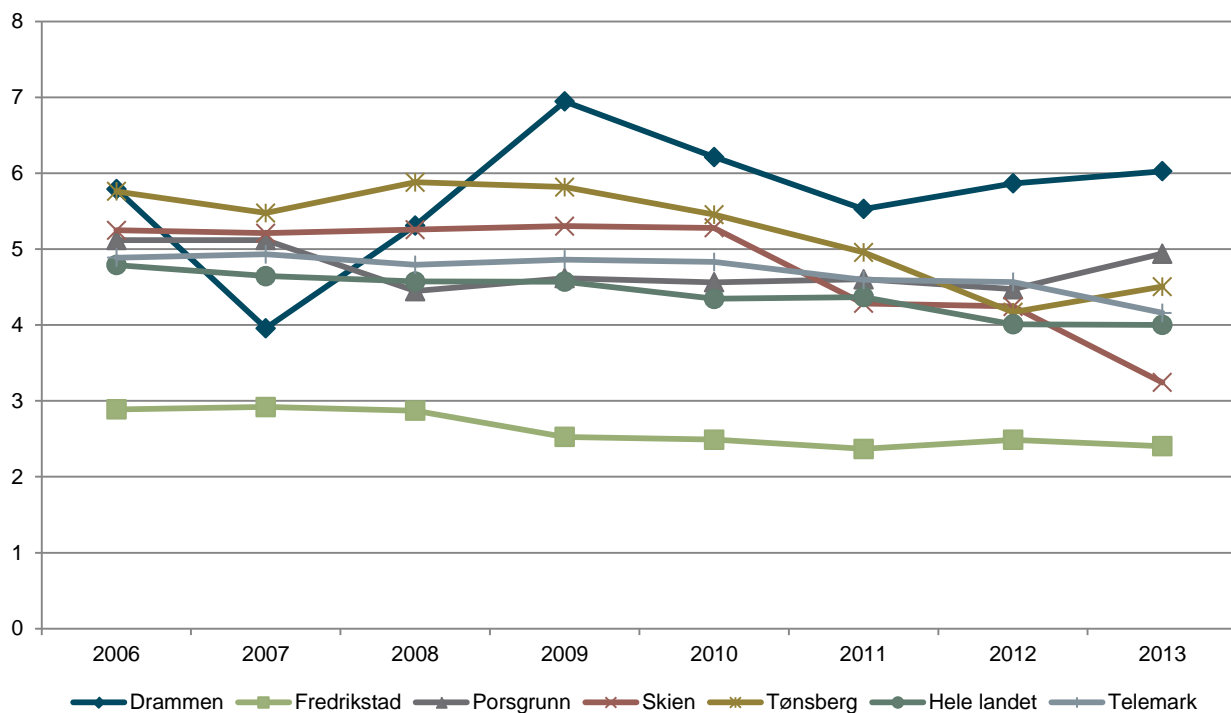
Det totale utlånet for alle medier i Skien var 185 661 i 2013. Av disse var 135 259 bøker. Voksenlitteratur utgjorde rundt 73 188 utlån, mens barnelitteratur utgjorde 62 071 utlån. De resterende 50 402 utlånene var andre medier, som dvd-er, cd-er osv. Deler vi dette på antall innbyggere, finner vi at det ble lånt ut 3,5 eksemplarer pr. innbygger. Dette er 25 % under landsgjennomsnittet, og om lag 18 % mindre enn året før.

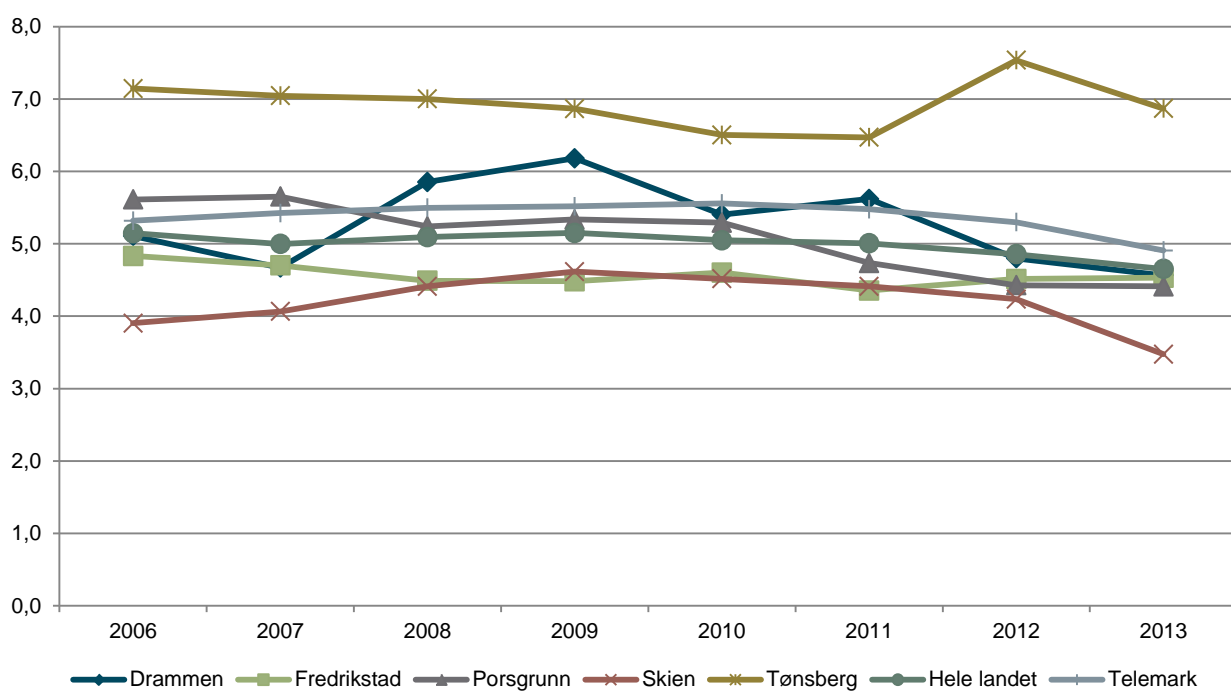
Figur 21: Bibliotekbesøk pr. innbygger i Skien kommune, Telemark, hele landet og utvalgte kommuner i 2013.

Figur 22: Utlån av barnelitteratur, voksenlitteratur og andre medier pr. innbygger i folkebibliotekene i 2013.

Figur 23: Antall bibliotekbesøk pr. innbygger. Skien kommune, Telemark, hele landet og utvalgte kommuner i perioden 2006- 2013.

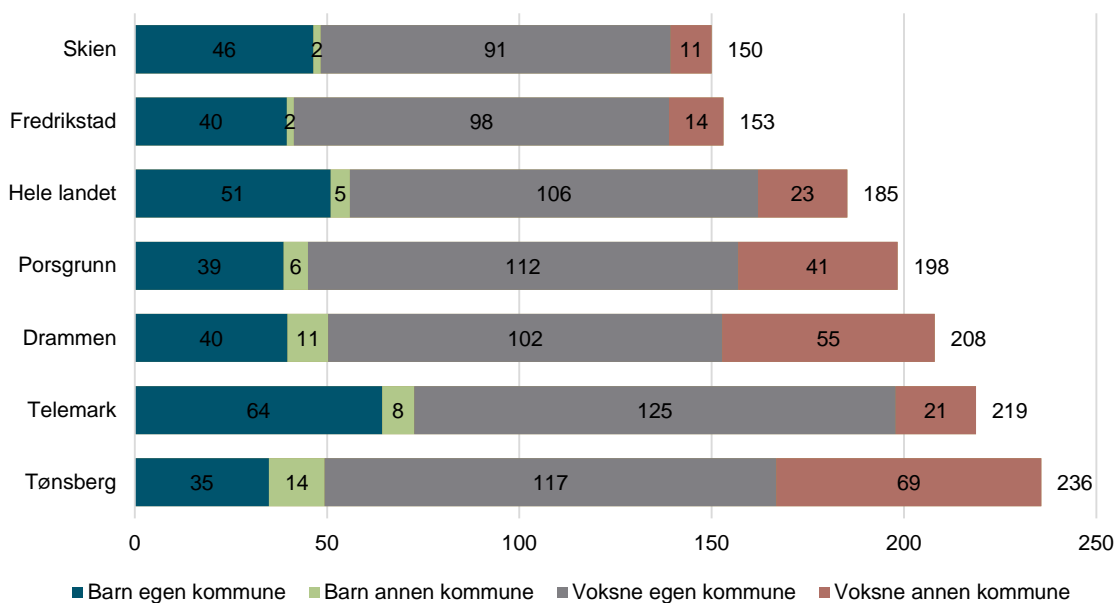

Figur 24: Utlån alle medier. Skien kommune, Telemark, hele landet og utvalgte kommuner i perioden 2006- 2013.

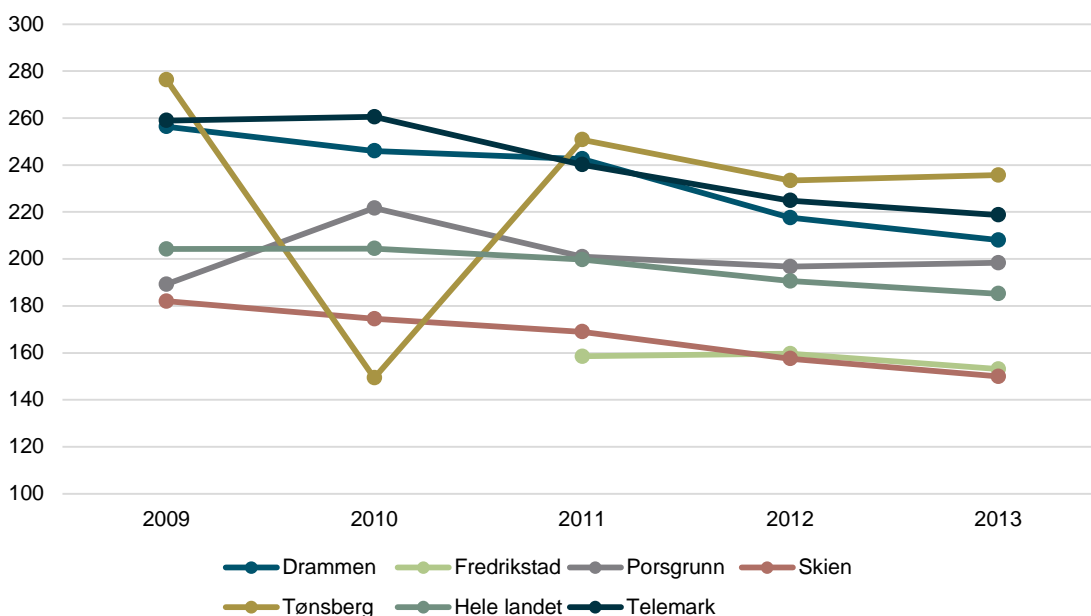
Aktive lånerer

En aktiv låner er en person eller organisasjon med minst ett registrert lån i et gitt år. Skien hadde totalt 8013 aktive lånerer i 2013. Dette utgjør 150 aktive lånerer pr. 1000 innbyggere. Vi finner 5427 aktive voksne lånerer. Dette er 101,6 aktive voksne lånerer pr. 1000 innbyggere, 21 % under landsgjennomsnittet.

Skien har en lavere andel aktive voksne lånerer fra andre kommuner og en høyere andel fra egen kommune enn landsgjennomsnittet. Man reiser altså ikke til Skien for å låne bøker. Kun 8 % av de aktive lånerne i Skien, både barn og voksne, kom fra andre kommuner Tønsberg og Drammen, derimot, har en høy andel aktive lånerer fra andre kommuner med henholdsvis 25 % og 32 %. På landsbasis er 15 % av aktive lånerer fra en annen kommune enn der biblioteket hører hjemme.

Figur 25 Aktive lånerer pr. innbygger. Skien kommune, Telemark, hele landet og utvalgte kommuner i 2013.

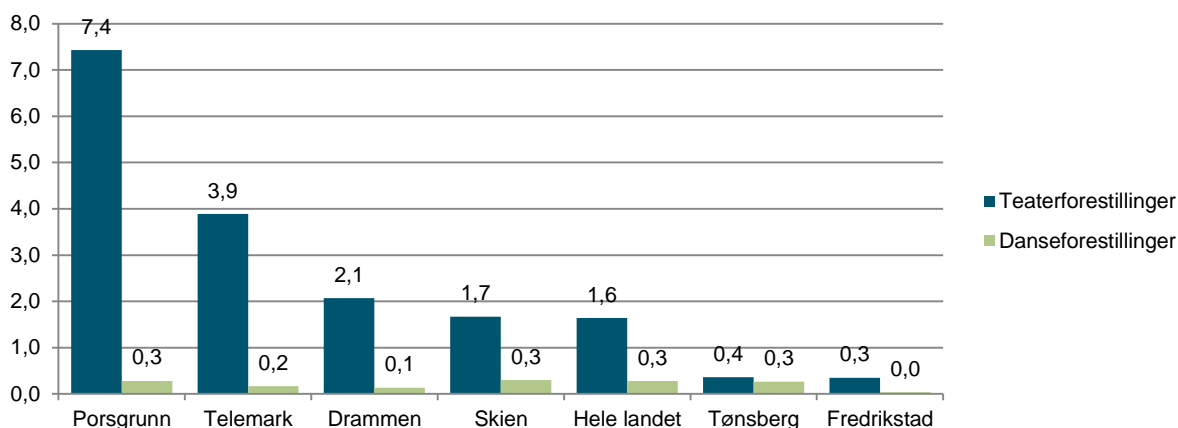

Figur 26 Aktive lånerer pr. 1000 innbyggere. Skien kommune, Telemark, hele landet og utvalgte kommuner i perioden 2009-2013.

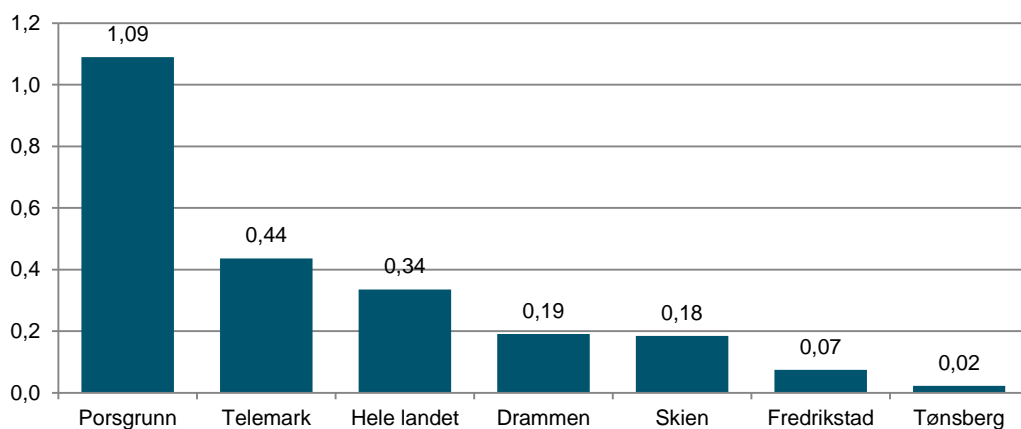
7. Scenekunst

Scenekunst er i mange land primært et tilbud man finner i byene. I Norge har vi gjennom Riksteateret og Regionteatrene hatt et utbygd, desentralisert scenekunsttilbud i mange år. Opplysningene om teater- og operaforestillinger og publikum er hentet fra medlemsteatrene i Norsk Teater- og Orkesterforening (NTO). Opplysningene om danseforestillinger er hentet fra Danseinformasjonen.no. Private teatre og frie scenekunstgrupper er ikke inkludert i oversikten, men flere av disse forestillingene er inkludert i oversikten over DKS-forestillinger.

Teatrene som rapporterer inn tall til NTO hadde i 2013 registrert 89 teater- og operaforestillinger og 16 danseforestillinger i Skien. Dette gir 1,7 teater- og operaforestillinger pr. 1000 innbyggere, som er om lag det samme som landsgjennomsnittet. Danseforestillingene, som det var 0,3 av pr. 1000 innbyggere, er 7 % over landsgjennomsnittet. Besøket på teater- og operaforestillinger var totalt 9883. Dette tilsvarer 0,18 besøk pr. innbygger i kommunen, noe som er 45 % under landsgjennomsnittet.

Figur 27 : Antall teater- og operaforestillinger pr. 1000 innbyggere (blått) og antall danseforestillinger pr. 1000 innbyggere (grønt) for Skien kommune, Telemark, utvalgte kommuner og hele landet i 2013.

Figur 28: Antall teater- og operabesøk pr. innbygger for Skien kommune, Telemark, utvalgte kommuner og hele landet i 2013.

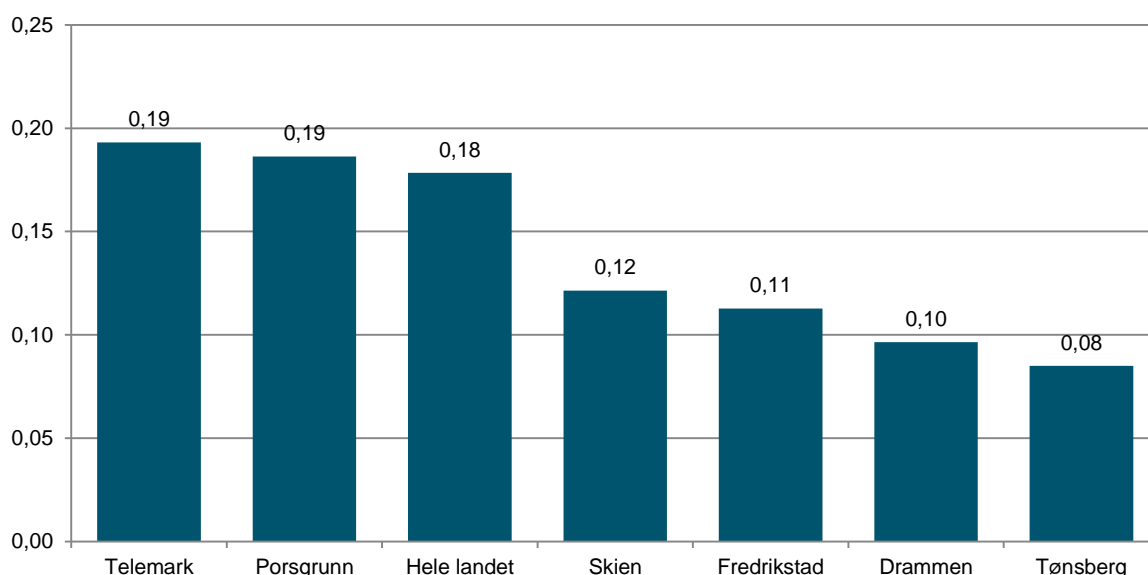
8. Kulturskolen og Den kulturelle skolesekken

Kulturskolen og Den kulturelle skolesekken (DKS) er, ved siden av Ungdommens kultur-
mønstring (UKS), de viktigste statlige tiltakene for kulturtilbud til barn og unge. Vi presente-
rer derfor disse tallene samlet under en kategori. Kulturskolene har som mål å la barn få *ut-
øve* kunst og kultur, mens DKS primært har som mål å la barn og unge *oppleve* kunst og kul-
tur.

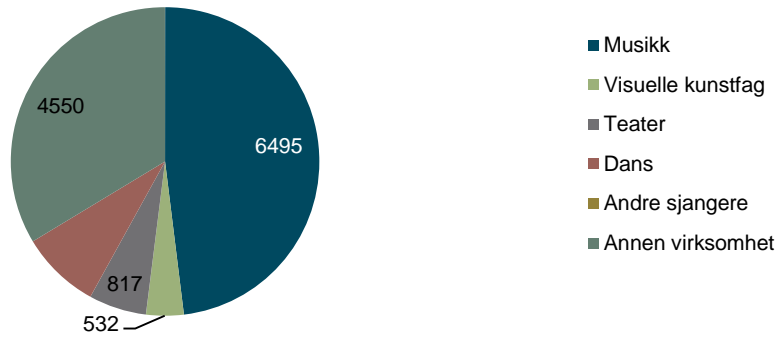
Kulturskolen

I Skien kommune går 759 barn i kulturskolen. Dette utgjør 0,12 elever pr. barn i grunnskolealder (6-15 år), 32 % under landsgjennomsnittet på 0,18. Utviklingen viser at antall barn i kulturskolen har gått ned med om lag 44 % siden 2006 i Skien kommune. Andelstallet vi opererer med her avviker noe fra det vi kjenner som dekningsgrad i kulturskolen. Årsaken til dette er at elever under 6 år eller over 15 år inngår i elevtallsberegningen, men ikke i totaltallet vi bruker som referansepunkt (barn i grunnskolealder). Andel av barn i grunnskolealder (6-15 år) i kommunen som går i kulturskole vil derfor være noe høyere enn dekningsgraden.

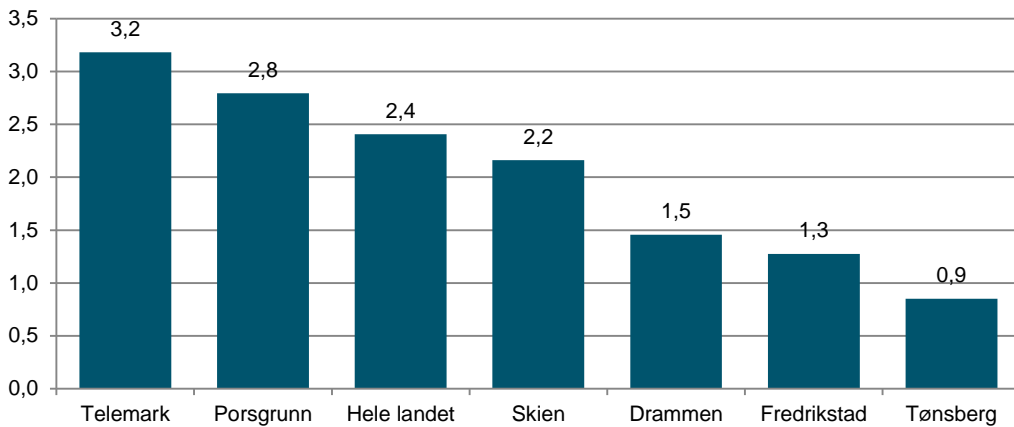
Kulturskoletilbud kan romme så mangt. Alt fra enkeltoppfølgning av elever til store prosjektkor som samles over en kort periode. Ved siden av dekningsgrad vil derfor årstimer være en god indikator for kulturskoletilbudet i kommunene. Kulturskolene i Skien tilbyr 13 516 årstimer hvert år. Dette utgjør 2,2 timer pr. barn i grunnskolealder. Antallet årstimer pr. barn er 10 % under landsgjennomsnittet på 2,4.

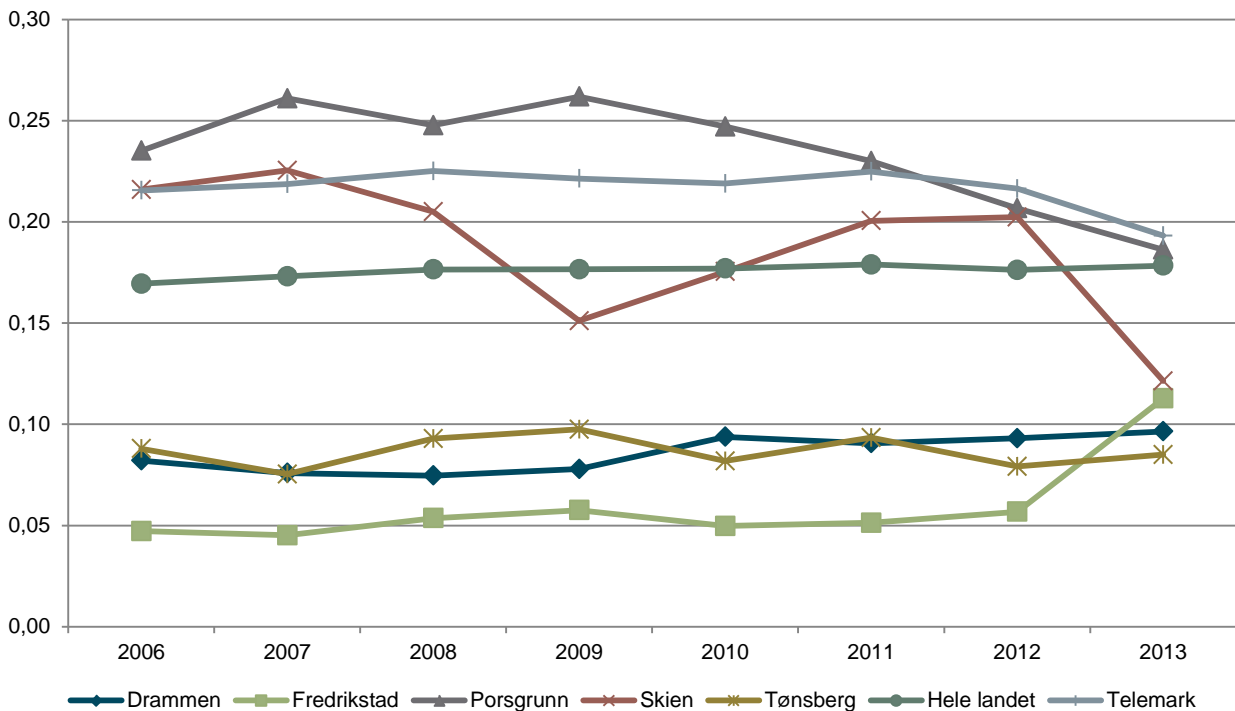
Figur 29: Andel av barn i grunnskolealder (6-15) i kommunen som går i kulturskole i Skien kommune, Telemark, utvalgte kommuner og hele landet for skoleåret 2012/13.

Figur 30: Årstimer fordelt på sjangere i Skien kommune for skoleåret 2012/13.

Figur 31: Årstimer i kulturskolen pr. barn i grunnskolealder (6-15 år) i Skien kommune, Telemark, utvalgte kommuner og hele landet for skoleåret 2012/13.

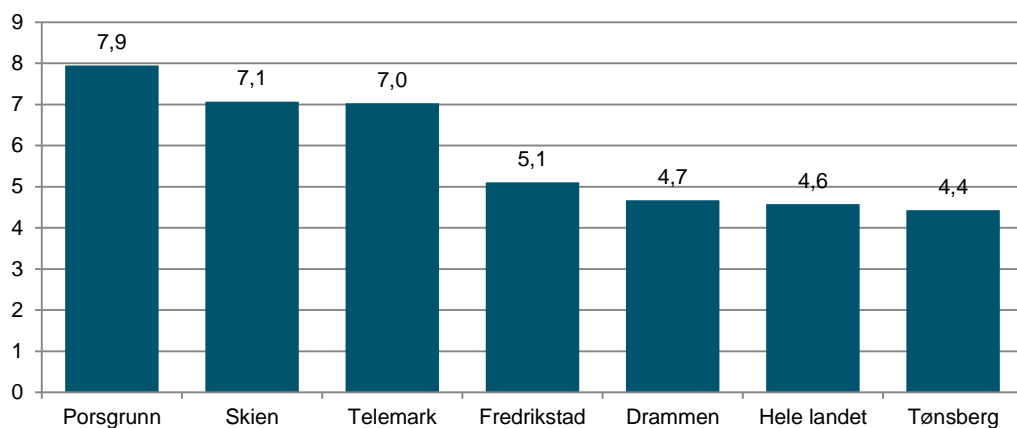

Figur 32: Antall barn i kulturskolen pr. barn i grunnskolealder (6-15) i Skien kommune, Telemark, utvalgte kommuner og hele landet i perioden 2006-2013.

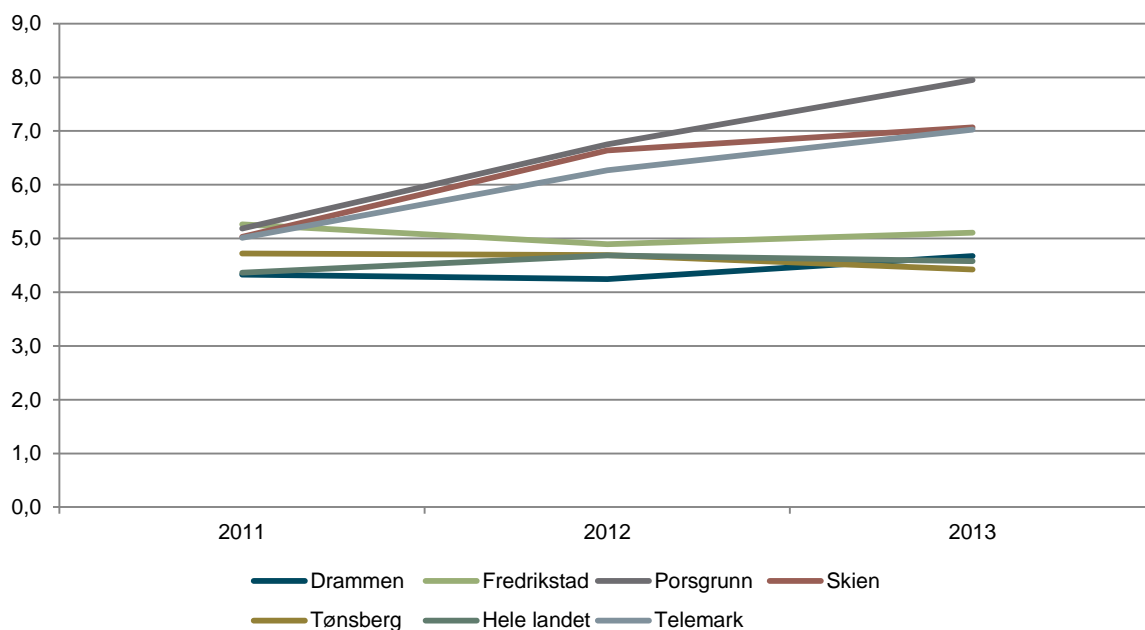
Den kulturelle skolesekken

Siden DKS-forestillinger er obligatoriske for elevene, kan man regne med at publikumsoppslutningen er direkte avledet av tilbudet. Det totale publikum for DKS-forestillinger i grunnskolen i Skien kommune var 44 195 i 2013. Dette tilsvarer et besøk på 7,1 pr. barn i grunnskolealder (6-15), 54 % over landsgjennomsnittet på 4,6. I disse tallene inngår både kommunale og fylkeskommunale forestillinger.

DKS-besøket har gått opp med 41 % i Skien fra 2011 til 2013. På landsbasis var det fra 2010 til 2013 en økning på 5 %.

Figur 33: Antall publikum på DKS-forestillinger pr. barn i grunnskolealder (6-15 år) i Skien kommune, Telemark, utvalgte kommuner og hele landet for skoleåret 2012/13.

Figur 34: Antall publikum på DKS-forestillinger pr. barn i grunnskolealder (6-15 år) i Skien kommune, Telemark, hele landet og utvalgte kommuner i perioden 2011-2013.

9. Sentrale tildelinger

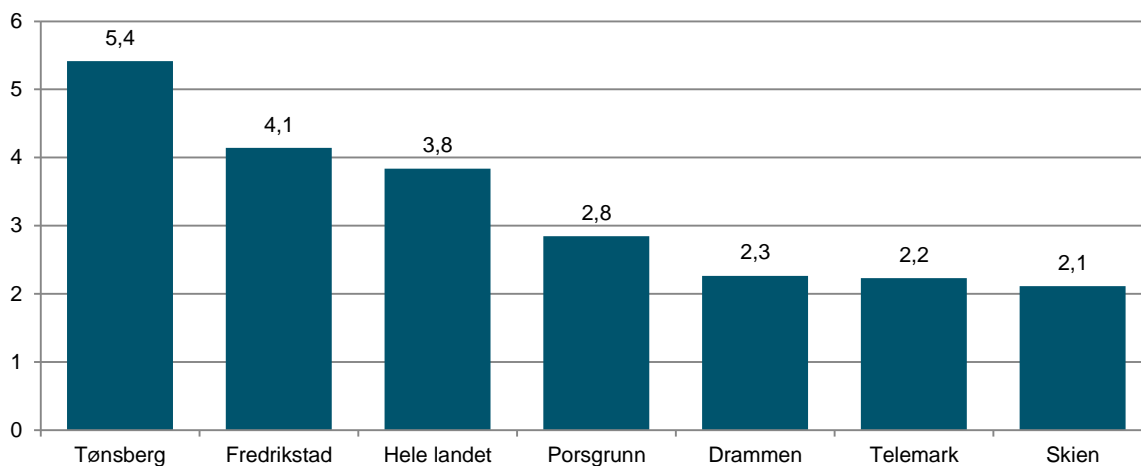
Støtte til kunst og kultur forteller oss noe om aktiviteten i de kommunene som mottar støtte. Vi har her valgt tilskuddsordninger med ulikt nedslagsfelt: Frifond, tildelinger fra Riksantikvaren og Norsk kulturminnefond samt tildelinger fra Norsk kulturråd og tildelinger over statsbudsjettet til stedbunden aktivitet.

Frifond er en støtteordning opprettet av Stortinget for å bedre de økonomiske rammebetingelsene for frivillig kulturaktivitet i lokalsamfunnet. Midlene tildeles etter søknad, beløpene er ofte små, men mange aktører får støtte. I denne oversikten er kun støtte til musikk og teater inkludert. Totalt ble det delt ut 113 000 kroner i Frifond-støtte til aktører i Skien kommune i 2013. Dette utgjør 2,1 kroner pr. innbygger og er 45 % under landsgjennomsnittet.

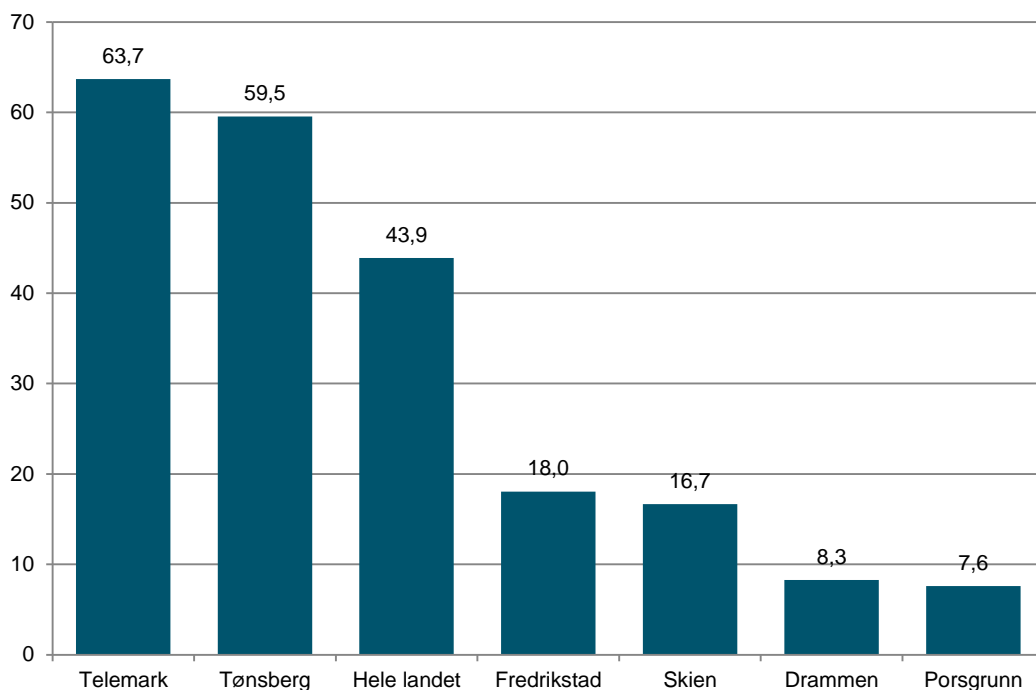
Tildelinger fra Riksantikvaren inkluderer tekniske/industrielle kulturminner, tildelinger fra Norsk kulturminnefond samt tilskudd til istandsetting som forvaltes av fylkeskommunene. Fra Riksantikvaren ble det delt ut 890 000 kroner til tiltak i Skien kommune i 2013. Dette utgjør 16,7 kr pr. innbygger, 62 % under landsgjennomsnittet. Følgende tiltak fikk mest tilskudd i Skien i 2013 (tall i tusen): Klosterstranda borettslag - tak (400), Borgestad (250), Vold - Bolvig gamle jernverk (150) og Klosterstranda borettslag - murpuss (39).

Fra budsjettet til Kulturdepartementet i 2013 og tildelinger fra Norsk kulturråd i 2013 har vi plukket ut tildelinger som gis til stedsspesifikke tiltak. I 2013 ble det delt ut i overkant av 400 000 kr i slike midler til Skien kommune. Dette tilsvarer 7,5 kroner pr. innbygger, 95 % under landsgjennomsnittet.

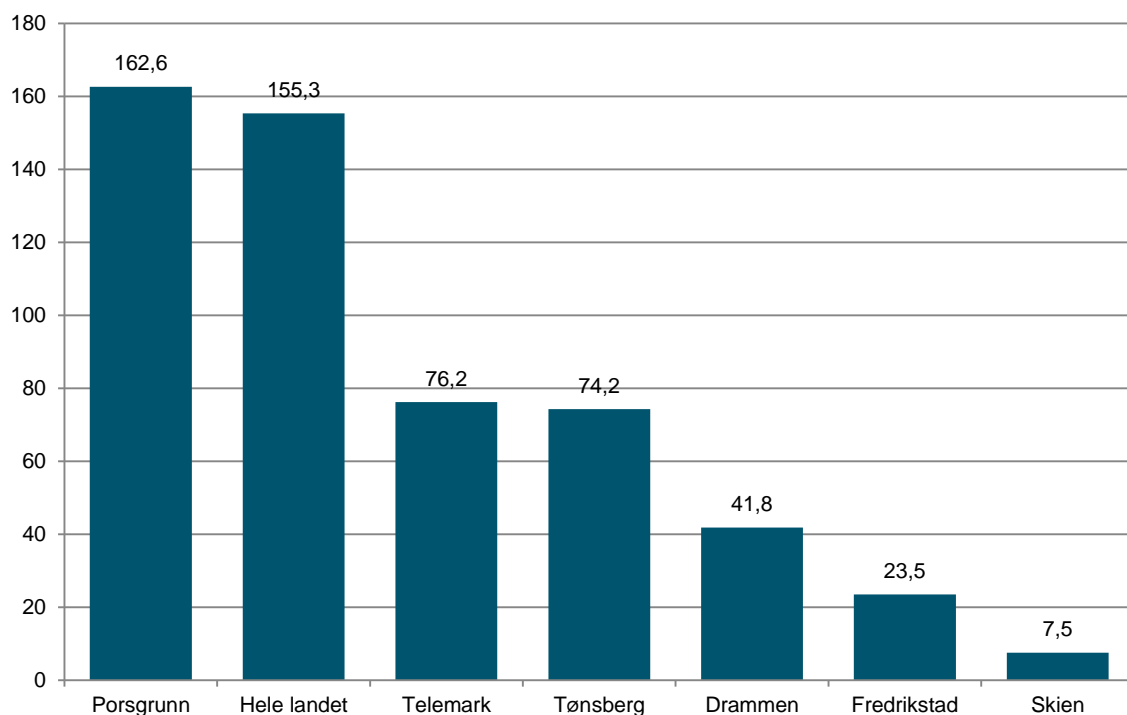
Skien fikk ingen tilskudd over statsbudsjettet i våre utvalgte poster. Fra Kulturrådet fikk følgende aktører tilskudd (tall i tusen): Helge Siljan MMiM (100), Ibsenhuset AS (83), Skiensjazzdraget (80), Appelsinia, en litteraturfestival for barn og unge (75), Mette Karlvik (35) og Skien menighet - Kirkemusikkutvalget (30).

Figur 35: Tildelinger fra Frifond musikk og Frifond teater i Skien kommune, Telemark, hele landet og utvalgte kommuner i 2013. Kr pr. innbygger.

Figur 36: Tildelinger fra Riksantikvaren til ulike tiltak i Skien kommune, Telemark, utvalgte kommuner og hele landet i 2013. Kr pr. innbygger.

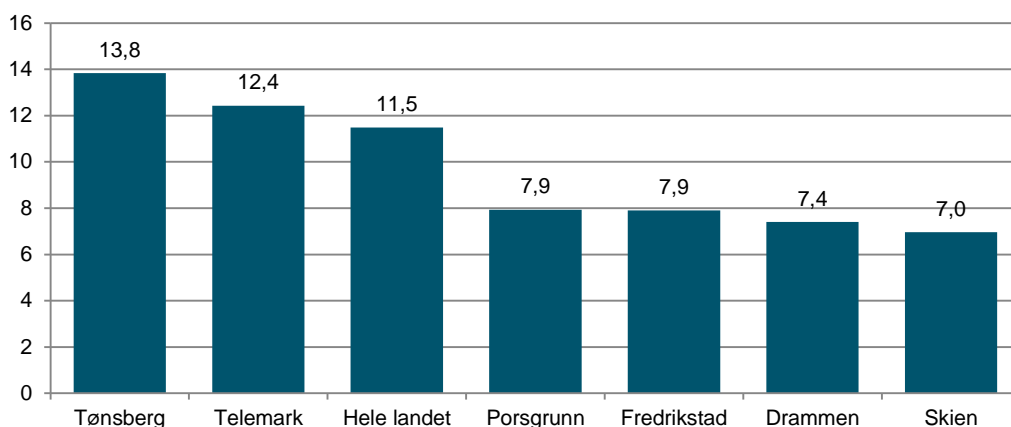
Figur 37: Stedsspesifikke tildelinger fra Kulturdepartementet og Norsk kulturråd til aktører i Skien kommune, Telemark, utvalgte kommuner og hele landet i 2013. Kr pr. innbygger.

10. Frivillighet

Frivillighet er svært viktig for det lokale kulturlivet. I denne kategorien presenterer vi aktivitetstall basert på kompensasjon av merverdiavgift for frivillige organisasjoner, samt medlemstall for tre kulturaktiviteter med et stort samlet medlemstall og lag i svært mange kommuner: Kor, korps og husflidslag.

Mva.-refusjon

Mva.-refusjon er utledet av brutto driftsutgifter eller faktiske mva.-utgifter for frivillige lag og organisasjoner. Tallene sier derfor noe om den frivillige aktiviteten på kulturfeltet i kommunen. Fra mva.-refusjonsordningen har vi kun plukket ut organisasjoner som jobber innen kunst og kultur (ICNPO nr. 1100). Frivillige organisasjoner i Skien mottok i overkant av 370 000 kroner i mva.-kompensasjon i 2013. Dette utgjør 7 kroner pr. innbygger og er 39 % under landsgjennomsnittet. Mva.-refusjonen for aktører i Skien har økt med hele 74 % det siste året, den tilsvarende økningen på landsbasis var 21 %. Aktørene som mottok mest mva.-refusjon i Skien var (tall i tusen): Musikkforeningen SUONI (48), Skiens Skolemusikk (43), Gimsøy Skolemusikk (37), Gjerpen Skolekorps (37), Skotselv Skolekorps (35), Skiens Mannsangforening (22), Menstad Skolekorps (21) og Skotfoss Skolemusikk (20).

Figur 38: Mva.-refusjon til frivillige aktører innen kunst og kultur i Skien kommune, Telemark, utvalgte kommuner og hele landet i 2013. Kr pr. innbygger.

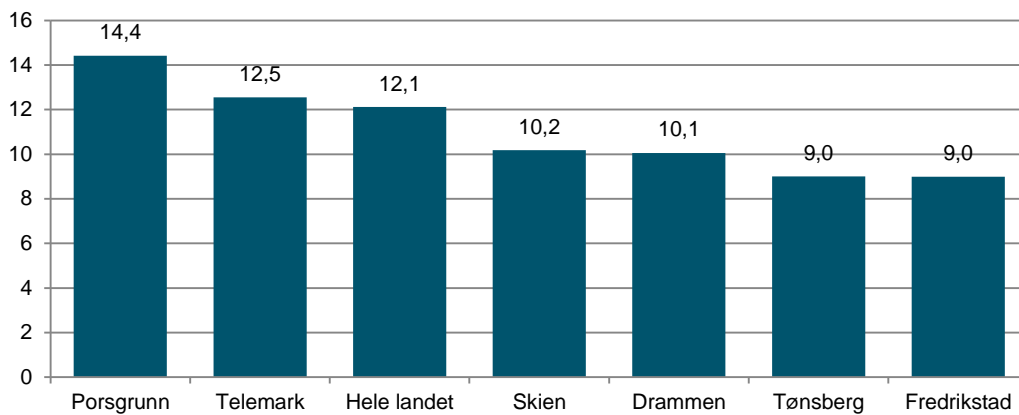
10.1 Korps, kor og husflidslag

Frivillighet i kultursektoren kan romme svært mye. For å finne gode, sammenlignbare, tall har vi plukket ut tre aktiviteter som har mange medlemmer totalt og som har aktivitet i de fleste kommuner: Korps, husflidslag og kor.

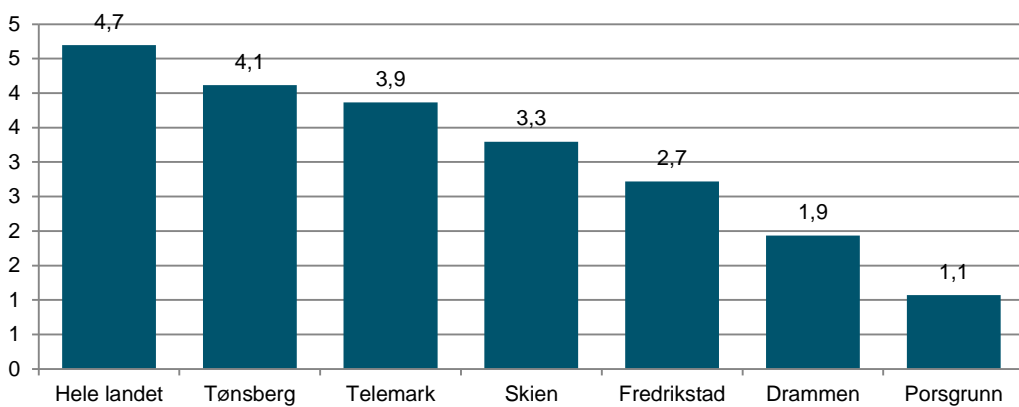
Korpsene i Skien kommune har en samlet medlemsmasse på 544 medlemmer i 2013. Dette utgjør 10,2 medlemskap pr. 1000 innbyggere og er 16 % under landsgjennomsnittet. Antall korpsmedlemmer i Skien hatt en nedgang på 3 % siden 2011. Nedgangen på landsbasis samme periode var 7 %.

I følge vår oversikt er det 176 husflidslagmedlemmer i Skien. Dette er 3,3 medlemmer pr. 1000 innbyggere, 30 % under landsgjennomsnittet.

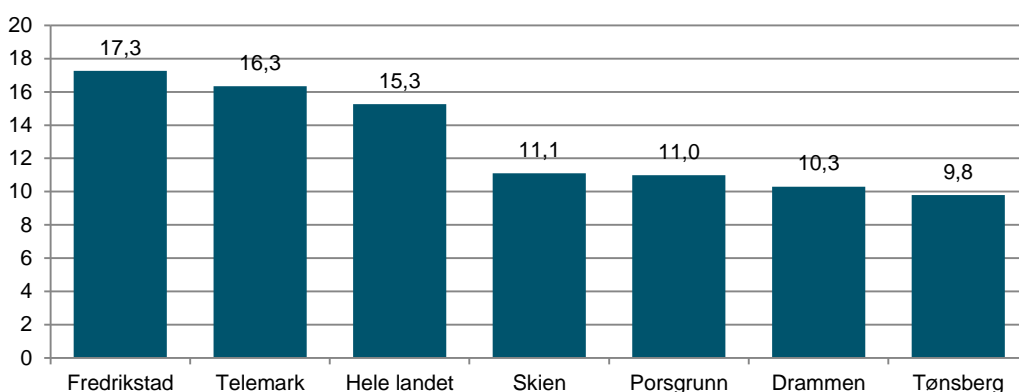
Det er umulig å få en total oversikt over alle som synger i kor. Korene varierer i størrelse og i grad av organisering. De fleste kor er med i en nasjonal paraplyorganisasjon, men ikke alle. I vår oversikt har vi tatt med medlemstall for Norges korforbund, Norsk sangerforbund, Norsk sangerforum, Ung i kor, samt KOSTRA-tall for antall kormedlemmer i Den norske kirke. Vi finner 593 kormedlemmer i Skien kommune. Dette utgjør 11,1 medlemmer pr. 1000 innbyggere, noe som er 27 % under landsgjennomsnittet.

Figur 39: Medlemmer i korps pr. 1000 innbyggere i Skien kommune, Telemark, utvalgte kommuner og hele landet i 2013.

Figur 40: Medlemmer i husflidslag pr. 1000 innbyggere i Skien kommune, Telemark, utvalgte kommuner og hele landet i 2013.

Figur 41: Medlemmer i kor pr. 1000 innbyggere i Skien kommune, Telemark, utvalgte kommuner og hele landet i 2013.

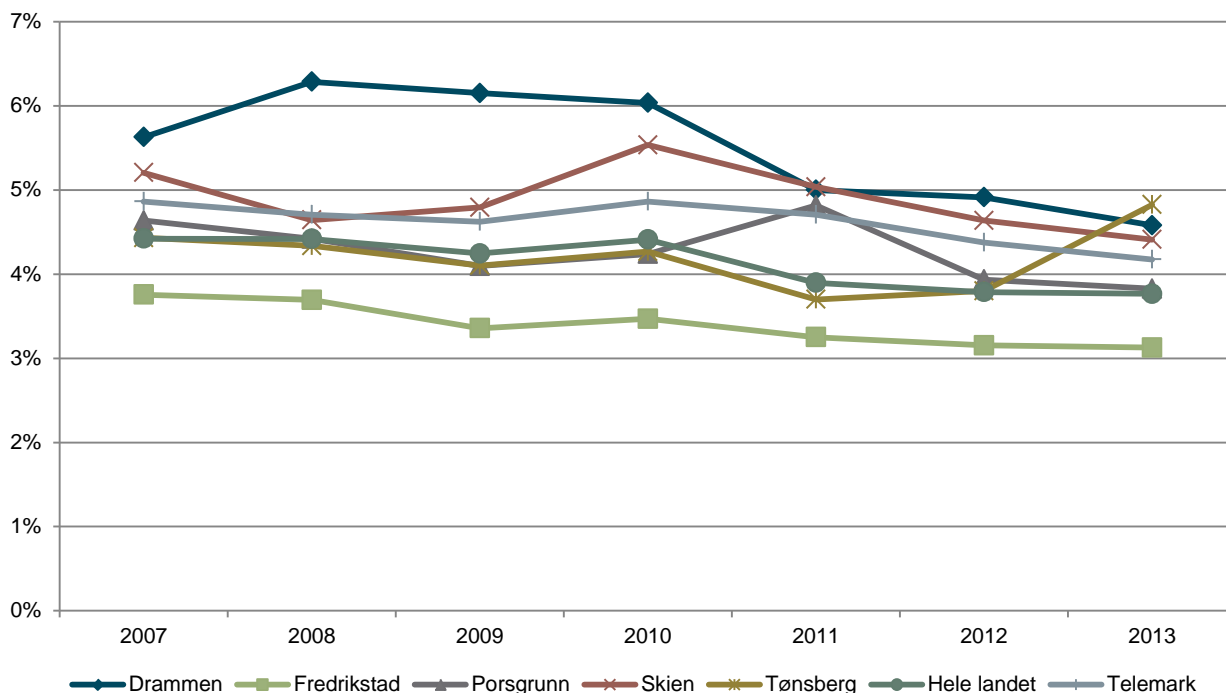
11. Kommunale utgifter til kultur

Analyser har vist at det samlet sett er en klar sammenheng mellom kommunale utgifter til kultur og rangering i Norsk kulturindeks. Ergo: Bruker man penger på kultur, så får man kultur. Vi finner likevel at mange kommuner har en større lokalpolitisk vilje til å satse på kultur enn det resultatene i Norsk kulturindeks viser og vice versa. Engasjerte personer i lokalmiljøet eller næringsdrivende som satser på kultur kan ofte være vel så viktig som den politiske viljen og evnen. Vi skal her se litt på hvordan pengebruken på kultur er i Skien kommune. Alle tall er netto driftsutgifter pr. innbygger. I denne oversikten er også idrett inkludert.

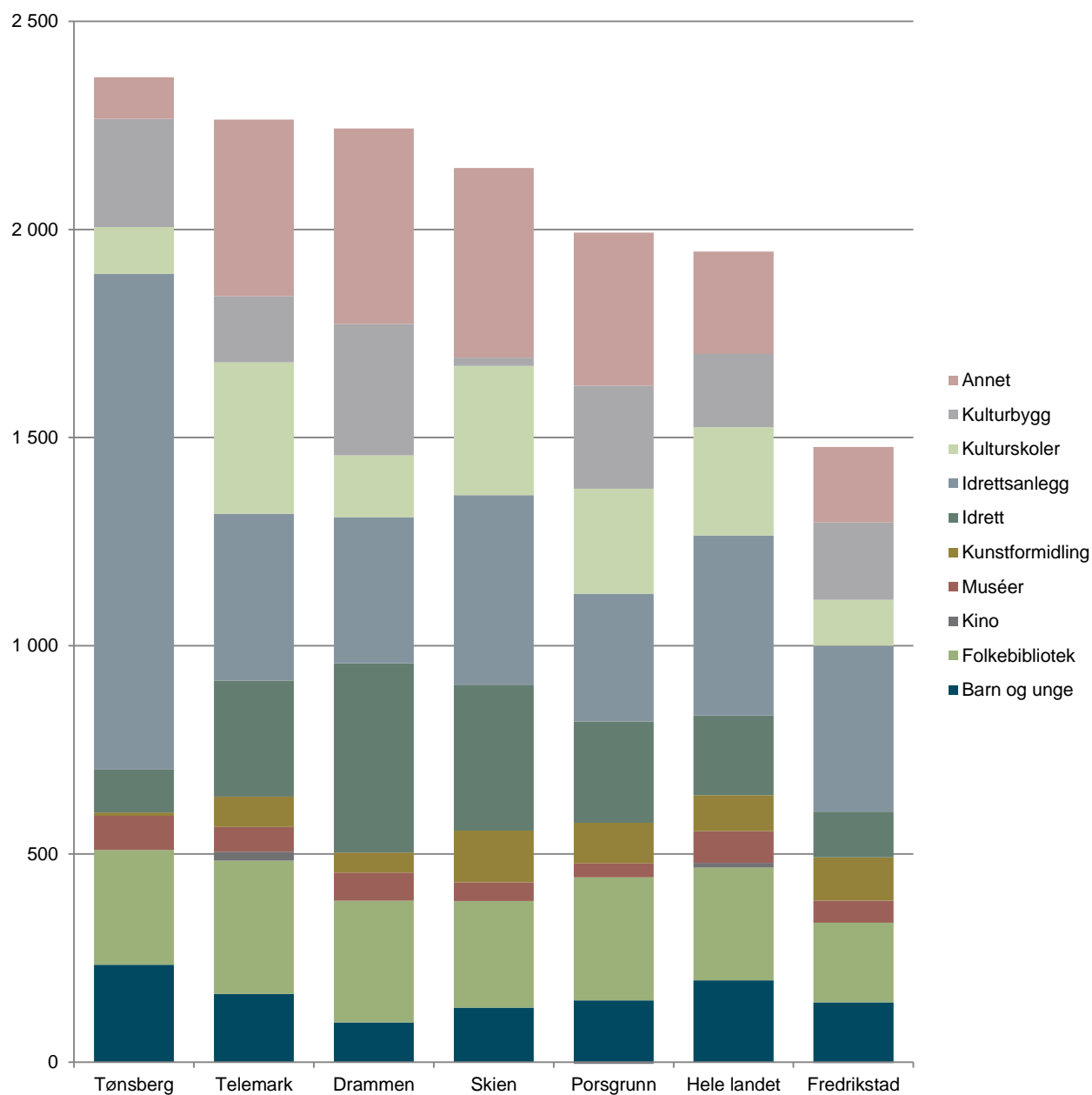
Samlede netto driftsutgifter pr. innbygger til kultur i 2013 for Skien er 2148 kroner. Av disse gikk 455 kroner til idrettsanlegg, 310 kroner til kulturskoler, 350 kroner til idrett, 256 kroner til bibliotek, 131 kroner til aktivitetstilskudd for barn og unge, 124 kroner til kunstformidling, 20 kroner til kommunale kulturbygg, 45 kroner til museum, 0 kroner til kino (privat kino) og 456 kroner til andre kulturaktiviteter.

De totale driftsutgiftene til kultur og idrett i Skien ligger 10 % over landsgjennomsnittet. Tilskudd til idrett isolert ligger 82 % over landsgjennomsnittet, mens tilskudd til idrettsanlegg ligger 5 % over landsgjennomsnittet. Ser vi på kultur, finner vi at følgende utgiftsposter ligger lavere enn landsgjennomsnittet: folkebibliotek (-5 %), kulturaktiviteter for barn og unge (-33 %), museer (-41 %) og kulturbygg (-89 %). Kunstformidling (44 %), kulturskoler (19 %) og andre kulturaktiviteter (86 %) er de områdene Skien bruker mer enn landsgjennomsnittet.

Ser vi på endringer over år, finner vi at overføringer til kultur som andel av totale netto driftsutgifter sank med 15 % fra 2007 til 2013. Overføringene sank også i de utvalgte kommunene i denne perioden, unntatt Tønsberg.

Figur 42: Netto driftsutgifter til kultur som andel av totale netto driftsutgifter i perioden 2007 til 2013 i Skien, Telemark, hele landet og sammenlignbare kommuner.

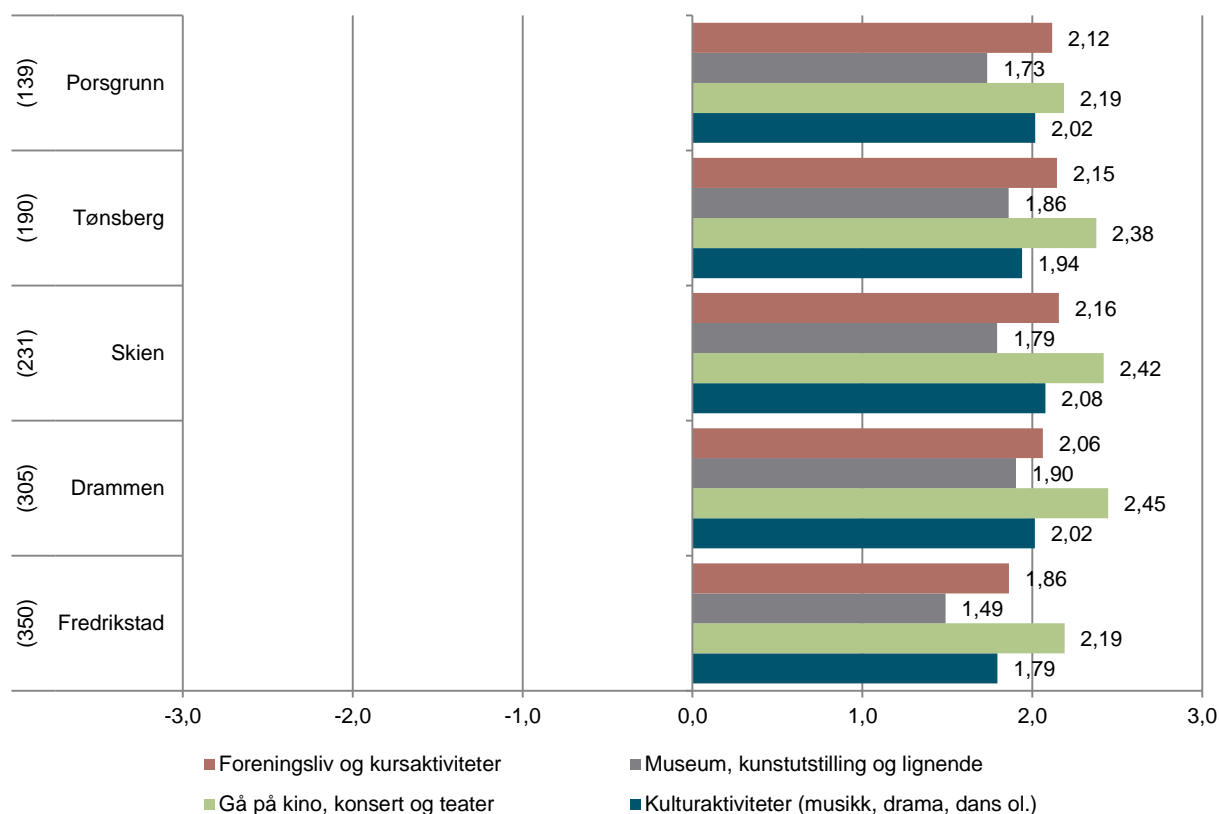

Figur 43: Netto driftsutgifter pr. innbygger til ulike områder innenfor kultursektoren i 2013.

12. Innbyggertilfredshet

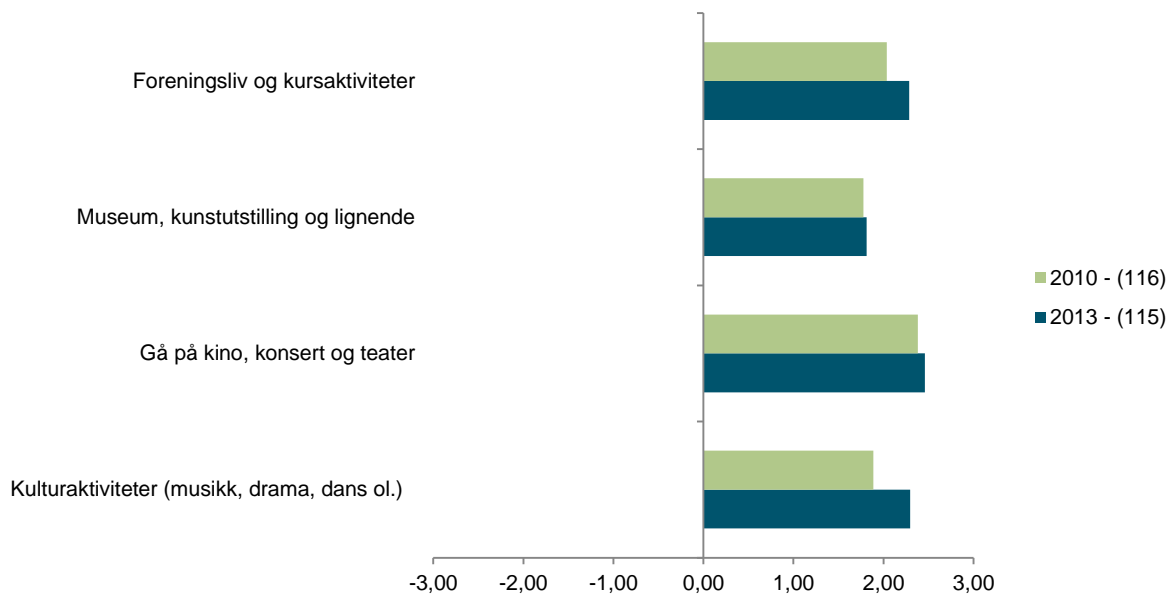
Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) gjennomførte i 2010 og 2013 en innbyggerundersøkelse, som måler tilfredshet med ulike tjenestetilbud. Undersøkelsen inneholder blant annet én del som tar for seg kultur. Nedenfor presenterer vi innbyggerne i de utvalgte kommunene sine svar på 4 spørsmål som tar for seg tilfredshet med ulike deler av kulturtilbudet.

I Norsk kulturindeks måler vi nivået på kulturtilbudet innad i kommunen. Innbyggerundersøkelsen til Difi sier noe om den enkeltes opplevelse av muligheten til å delta i kulturaktiviteter. Slike aktiviteter kan like gjerne foregå utenfor vedkommendes bostedskommune. Generelt finner vi et sterkt samsvar mellom kulturnivået i en kommune målt ved hjelp av Norsk kulturindeks og tilfredsheten til innbyggerne slik det kommer fram i Difi sin undersøkelse. Innbyggere i kommuner som rangerer høyt på Norsk kulturindeks, er langt mer tilfreds med kulturtilbudet enn innbyggerne i kommuner som rangerer lavt. I Skien er innbyggerne jevnt over fornøyde, og tilfredsheten er relativt lik i både Drammen, Skien, Tønsberg og Porsgrunn. I Norsk kulturindeks rangerer Drammen, Skien og Porsgrunn i nærheten av hverandre. Fredrikstad peker seg ut som den kommunen hvor innbyggerne er minst fornøyde. Dette gjenspeiles i rangeringen i Norsk kulturindeks, hvor Fredrikstad rangerer lavest blant utvalgte kommuner.

Figur 44: Innbyggere sine svar på spørsmål om muligheten til å delta i ulike kulturaktiviteter. Gjennomsnitt av score på en skala fra -3 til 3, der -3 er svært dårlig og 3 er svært godt. Skien har til sammen 231 respondenter i undersøkelsene for 2010 og 2013. Totalt har de to undersøkelsene i underkant av 24 000 respondenter på landsbasis. Kilde: Innbyggerundersøkelsene for 2010 og 2013, Difi. Tallene viser gjennomsnittlig score i de to undersøkelsene.

Vi ser at tilfredsheten innenfor alle områdene har økt i Skien fra 2010 til 2013, spesielt når det gjelder kulturaktiviteter.

Figur 45: Skienbeboere sin tilfredshet med muligheten til å delta i ulike kulturaktiviteter. Endringer fra 2010 til 2013. Respondenter er henholdsvis 116 og 115 personer i 2010 og 2013. Kilde: Innbyggerundersøkelsene for 2010 og 2013, Difi.

13. Hovedtrekk

På bakgrunn av vår erfaring med datagrunnlaget i Norsk kulturindeks, vil vi her trekke fram noen interessante funn og analyser fra Skien kommune. Dette er punkter som kommunen gjerne kan følge opp i videre strategiarbeid på kulturfeltet. Noen av punktene er områder der vi ser behov for mer kunnskap.

- Folkebiblioteker i Skien har hatt en kraftig nedgang i besøk fra 2010 til 2013. Det kan være verdt å se nærmere på årsakene til dette, slik at kommunen kan ta grep for å snu den negative trenden. Skien har dessuten det klart laveste utlånet sammenlignet med utvalgte kommuner. Utlånet er redusert med 18 % mellom 2012 og 2013, det er den kraftigste reduksjonen av utvalgte kommuner. Folkebiblioteker i Porsgrunn har derimot hatt en vekst på 10 % i samme periode. Skien har også den laveste andelen aktive lånere blant sammenlignbare kommuner, samt den laveste andelen aktive lånere fra andre kommuner. Med andre ord, folk reiser ikke til Skien for å låne bøker.
- Kulturskolen i Skien har få elever i forhold til antall elevplasser. I Skien er det nesten 400 ledige plasser, langt flere enn utvalgte kommuner. Porsgrunn har til sammenligning 173 ledige plasser, mens i Fredrikstad er det kun 3 ledige plasser. Andelen kulturskoleelever er lav sammenlignet med landsgjennomsnittet. Samtidig bruker Skien mer penger enn landsgjennomsnittet på kulturskole. Kulturskolen i Skien har hatt en nedgang i antall elever fra 2006 til 2013 på hele 44 %. Spesielt mellom 2007 og 2009, samt det siste året, var nedgangen stor. Andelen kulturskoleelever har variert mye siden 2006, det kan derfor være verdt å undersøke om dette skyldes rapporteringsrutiner. Porsgrunn har, til sammenligning, hatt en jevn nedgang siden 2009.
- DKS-besøket i Skien er høyt, langt over landsgjennomsnittet. Både Skien, Porsgrunn og Telemark skiller seg ut med et høyt DKS-besøk. Skien har også hatt en stor økning i besøket de siste to årene.
- Skien figurerer i landstoppen i andel kulturarbeidere, men både Drammen, Tønsberg har en høyere andel. Andelen er også høyere på landsbasis, men landsgjennomsnittet er svært høyt på grunn av at de fleste kulturarbeidsplassene ligger i de største byene.
- Kino er den kategorien der Skien rangerer høyest, men kommunen blir forbigått av både Tønsberg, Porsgrunn og Drammen. Kinovinner Tønsberg hadde et voldsomt oppsving i antall forestillinger etter 2009, da Kilden kino åpnet dørene og Tønsberg fikk to kinoer. I Skien har antall forestillinger variert noe over tid. Besøket har i stor grad fulgt nasjonale trender, hvor publikumssuksesser (eller fraværet av dem) gir utslag på de fleste kinoene i landet. Over tid har kinobesøket krøpet nedover, og i 2012 var det lavere enn landsgjennomsnittet.
- Skien gjør det godt i kategorien scenekunst, og antall forestillinger er på linje med landsgjennomsnittet. Besøket er imidlertid betydelig under landsgjennomsnittet. Scenekunsttilbudet er med andre ord godt, men det kan tyde på at relativt få bruker det.
- Kunstnertettheten i Skien har hatt den største tilbakegangen blant sammenlignbare kommuner. Det bodde 130 kunstnere i Skien i 2010, mot 119 i 2013.
- Brekkeparken hadde mange besøkende, men flesteparten av disse var personer som oppholdt seg i parken uten å løse inngangsbillett til museet. Andelen betalende besøk er langt under landsgjennomsnittet.

14. Grunnlagsdata

I de følgende tabellene presenterer vi totaltall, tall pr. innbygger, % i forhold til landsgjennomsnittet, endring fra fjorårets tall (der disse er tilgjengelige) samt rangering i kategorien blant landets 428 kommuner.

Tabell 4: Oversikt over antall medlemskap i ulike kunstnerorganisasjoner for personer med adresse i kommunen. Enkelt personer kan være medlem i flere organisasjoner. (Kilde: Medlemsoversikt fra kunstnerorganisasjonene i 2013)

	MFO	Gramart	NOPA	Norsk skuespillerforbund	Norske danse-kunstnere	Norsk filmforbund	Norske billed-kunstnere	Norske kunsthånd-verkere	Grafill	Den norske forfatterforening	Totalt
Hele landet	7652	3318	778	1197	815	1011	2657	819	1271	565	20083
Telemark	183	85	16	16	9	2	81	31	17	14	454
Fredrikstad	74	59	13	10	9	5	54	13	13	4	254
Drammen	64	37	5	2	7	7	36	9	31	5	203
Skien	48	22	5	4	5	0	22	9	2	2	119
Tønsberg	29	14	3	2	4	2	17	7	8	5	91
Porsgrunn	30	13	0	3	2	0	12	4	10	1	75

Tabell 5: Detaljoversikt over antall kunstnere, tildelinger Statens kunstnerstipend og kunstnermangfold. Kilde: Medlemstall fra kunstnerorganisasjonene samt tall fra Statens kunstnerstipend.

KUNSTNERE	Kunstnere totalt	Kunstnere Pr. 1000 innb.	% ift. landsgjns.	Tildeling SKS	SKS pr. innb.	% ift. landsgj.sn.	RANGERING
Hele landet	20083	3,93		kr 220 035 400	kr 43		
Telemark	454	2,65	-33 %	kr 5 441 000	kr 32	-26 %	5
Fredrikstad	254	3,27	-17 %	kr 2 857 000	kr 37	-15 %	43
Drammen	203	3,07	-22 %	kr 932 500	kr 14	-67 %	73
Skien	119	2,23	-43 %	kr 1 486 000	kr 28	-35 %	125
Tønsberg	91	2,19	-44 %	kr 972 000	kr 23	-46 %	136
Porsgrunn	75	2,11	-46 %	kr 769 000	kr 22	-50 %	151

Tabell 6: Sysselsatte i ulike kulturyrker, både privat og offentlig, ansatte og selvstendig næringsdrivende. Kilde: SSBs sysselsettingsstatistikk på fem-siffernivå (SN2007).

KULTURARB.	Kunstnerisk arbeid totalt	pr. 1000 innb.	% ift landssn	Kulturform. totalt	Kulturform. pr. 1000 innb.	% ift landssn	Media totalt	Media pr. 1000 innb.	% ift landssn	Kulturarb. totalt	Kulturarb. pr. 1000 innb.	% ift landssn	Rangering
Hele landet	13684	2,7		18425	3,6		21455	4,2		53564	10,5		
Telemark	317	1,8	-15 %	526	3,1	-31 %	356	2,1	-51 %	1199	7,0	-33 %	7
Tønsberg	139	3,3	10 %	165	4,0	25 %	160	3,9	-8 %	464	11,2	7 %	12
Drammen	157	2,4	1 %	241	3,6	-11 %	259	3,9	-7 %	657	9,9	-5 %	19
Skien	105	2,0	-9 %	175	3,3	-27 %	164	3,1	-27 %	444	8,3	-21 %	31
Fredrikstad	192	2,5	-40 %	167	2,2	-8 %	181	2,3	-44 %	540	7,0	-34 %	74
Porsgrunn	67	1,9	-47 %	68	1,9	-30 %	84	2,4	-44 %	219	6,2	-41 %	98

Tabell 7: Museum: Kommunale netto driftsutgifter til museene, museumsbesøk totalt og museumsbesøk betalende. Kilde: Norsk kulturråd, årsrapporter fra museene og KOSTRA/SSB.

MUSEUM	Kom. overf. tot.	Kom. overf. PI	% ift landsgj	Besøk tot	Besøk PI	% ift landsgj	Betalende tot	Betalende PI	% ift landsgj	Rangering
Hele landet	391338000	77		10905197	2,1		5547289	1,1		
Telemark	10209000	60	-22 %	177411	1,0	-52 %	65184	0,4	-65 %	12
Tønsberg	3428000	83	8 %	46595	1,1	-47 %	21731	0,5	-52 %	80
Skien	2398000	45	-41 %	79033	1,5	-31 %	6343	0,1	-89 %	135
Drammen	4471000	68	-12 %	26540	0,4	-81 %	13137	0,2	-82 %	141
Fredrikstad	4087000	53	-31 %	18864	0,2	-89 %	5134	0,1	-94 %	222
Porsgrunn	1172000	33	-57 %	5366	0,2	-93 %	725	0,0	-98 %	274

Tabell 8: Musikk. TONO-registrerte konserter. Kilde: TONO.

KONSERTER	Arrangementer totalt	Arrangementer Pr. innb.	% ift landsgj	Avregning totalt	Avregning Pr. innb.	% ift landsgj	Rangering
Hele landet	21626	4,2		62112600	12,2		
Telemark	801	4,7	10 %	2039893	11,9	-2 %	5
Tønsberg	203	4,9	15 %	644542	15,5	28 %	46
Skien	232	4,3	3 %	413589	7,7	-36 %	107
Drammen	232	3,5	-17 %	362340	5,5	-55 %	158
Fredrikstad	263	3,4	-20 %	424235	5,5	-55 %	162
Porsgrunn	83	2,3	-45 %	132115	3,7	-69 %	255

Tabell 9: Kino. Antall kinoforestillinger totalt, forestillinger fordelt på land samt kinobesøk. Kilde: Film og Kino.

KINO	Forestillinger totalt	Norske filmer	Amerikanske filmer	Britiske filmer	Andre nordiske filmer	Andre europeiske filmer	Andre land	Forestillinger pr 1000 Innb.	% ift landsgj	Besøk totalt	Besøk pr. innb.	% ift landsgj	Rangering
Hele landet	340676	68510	226556	11591	7752	21897	4370	66,7		11593988	2,3		
Tønsberg	20684	3805	14352	606	392	1276	253	497,8	647 %	271642	6,5	188 %	2
Telemark	14577	2799	9945	502	289	899	143	85,0	27 %	338914	2,0	-13 %	7
Drammen	8996	1686	6266	285	165	455	139	135,9	104 %	353428	5,3	135 %	8
Porsgrunn	5500	932	3689	265	126	408	80	154,9	132 %	122490	3,4	52 %	14
Fredrikstad	8327	1457	5558	326	252	627	107	107,3	61 %	262147	3,4	49 %	21
Skien	5662	1129	3925	164	118	290	36	106,0	59 %	118460	2,2	-2 %	46

Tabell 10 og 11: Bokbestand, tilvekst, besøk og utlån ved folkebibliotek. Kilde: KOSTRA/SSB.

BIBLIOTEK	Bokbe-stand	Bokb. pr. innb.	Tilvekst	Tilvekst Pr. innb.	Besøk	Besøk Pr. innb.	% ift landsgj	Voksne aktive lånere (VAK)	VAK PI1000	% ift lg	Ran- g
Hele landet	17702207	3,5	1113899	0,22	20445575	4,0		660624	129,3		
Telemark	809003	4,7	42658	0,25	713372	4,2	4 %	25043	146,0	12,95 %	9
Tønsberg	129043	3,1	6275	0,15	187173	4,5	13 %	7743	186,4	44,12 %	50
Drammen	153996	2,3	9539	0,14	398979	6,0	51 %	10443	157,7	21,97 %	100
Porsgrunn	100682	2,8	6528	0,18	175449	4,9	23 %	5446	153,3	18,59 %	121
Fredrikstad	134252	1,7	7643	0,10	186564	2,4	-40 %	8670	111,7	-13,58 %	238
Skien	167240	3,1	7583	0,14	173298	3,2	-19 %	5427	101,6	-21,46 %	270

BIBLIOTEK	Alle medier	Alle medier Pr. innb.	% ift. landsgj	Bøker	Bøker pr. innb.	Voksenlitteratur	Voksenlitteratur Pr. innb.	Barnelitteratur	Barnelitteratur Pr. innb.	Andre medier	Andre medier pr. innb.	
Tønsberg	285361	6,9	48 %	213828	5,1	98655		2,4	115173	2,8	71533	1,7
Telemark	841363	4,9	5 %	604557	3,5	315797		1,8	288760	1,7	236806	1,4
Hele landet	23775925	4,7		16777421	3,3	8455427		1,7	8321994	1,6	6998504	1,4
Drammen	302190	4,6	-2 %	206228	3,1	111142		1,7	95086	1,4	95962	1,4
Fredrikstad	351556	4,5	-3 %	256030	3,3	142165		1,8	113865	1,5	95526	1,2
Porsgrunn	156689	4,4	-5 %	113550	3,2	64753		1,8	48797	1,4	43139	1,2
Skien	185661	3,5	-25 %	135259	2,5	73188		1,4	62071	1,2	50402	0,9

Tabell 12: Scenekunst. Scenekunstforestillinger, og besøk på disse samt danseforestillinger. Kilde: Riksteatret, NTO, Årsrapporter fra regionteatrene og Danseinformasjonen.no.

SCENEKUNST	Teater- og operaforest	Teater- og operaforest Pr. 1000 innb.	% ift landsgj	Teater- og opera-publikum	Publikum Pr. innb.	% ift landsgj	Danseforestillinger	Dans Pr 1000 innb.	% ift landsgj	Rangering
Hele landet	8378		1,6	1715579	0,34		1431	0,3		
Porsgrunn	264	7,4	353 %	38706	1,09	225 %	10	0,3	1 %	2
Telemark	667	3,9	137 %	74718	0,44	30 %	29	0,2	-40 %	3
Skien	89	1,7	2 %	9883	0,18	-45 %	16	0,3	7 %	34
Drammen	137	2,1	26 %	12640	0,19	-43 %	9	0,1	-51 %	35
Fredrikstad	27	0,3	-79 %	5792	0,07	-78 %	3	0,0	-86 %	173
Tønsberg	15	0,4	-78 %	932	0,02	-93 %	11	0,3	-5 %	203

Tabell 13: Kulturskole og DKS. Tilbud og deltakelse. Kilde: GSI, KOSTRA, DKS-sekretariatet /Ksys.

Kulturskole	Antall sjangere	Årstimer	Årstimer pr barn	% ift landsgj	Elevplasser	Elevplasser pr barn	Ant elever	Antall elever pr. barn	% ift landsgj	DKS publikum	DKS publikum pr. barn	% ift. Landsgj.	Rangering
Hele landet	5	1487007	2,4		123345	0,20	110264	0,18		2828951	4,6		
Telemark	5	63707	3,2	32 %	4935	0,25	3867	0,19	8 %	140623	7,0	53,50 %	2
Porsgrunn	4	11604	2,8	16 %	947	0,23	774	0,19	4 %	33029	7,9	73,69 %	75
Skien	4	13516	2,2	-10 %	1154	0,18	759	0,12	-32 %	44195	7,1	54,45 %	134
Fredrikstad	5	11951	1,3	-47 %	1060	0,11	1057	0,11	-37 %	47855	5,1	11,57 %	297
Drammen	4	11131	1,5	-40 %	838	0,11	738	0,10	-46 %	35737	4,7	2,08 %	360
Tønsberg	4	4052	0,9	-65 %	456	0,10	405	0,08	-52 %	21098	4,4	-3,30 %	394

Tabell 14: Sentrale tildelinger til kultur. Kilde: Norsk teaterråd, Norsk musikkråd, Riksantikvaren, Norsk kulturråd og statsbudsjettet.

SENTRALE TILDELINGER	Frifond totalt	Frifond Pr. innb.	% ift landsgj	Riksantikvaren	Riksantikvaren Pr. innb.	% ift landsgj	Kulturråd og statsbudsjett	Kulturråd og statsbudsj Pr. innb.	% ift landsgj	Rangering
Hele landet	19598621	3,8		224250825	43,9		793592500	155,3		
Telemark	382798	2,2	-42 %	10918534	63,7	45 %	13065000	76,2	-51 %	14
Tønsberg	225113	5,4	41 %	2474000	59,5	36 %	3085000	74,2	-52 %	21
Fredrikstad	321344	4,1	8 %	1399500	18,0	-59 %	1823000	23,5	-85 %	100
Porsgrunn	101000	2,8	-26 %	270000	7,6	-83 %	5774000	162,6	5 %	107
Drammen	150000	2,3	-41 %	547313	8,3	-81 %	2767000	41,8	-73 %	185
Skien	113000	2,1	-45 %	890000	16,7	-62 %	403000	7,5	-95 %	245

Tabell 15: Frivillighet. Mva-kompensasjon samt medlemstall. Kilde: Lotteri- og stiftelsestilsynet, Norges musikkorps Forbund, Korpsnett, Norsk husflidslag, Norges Korforbund, Norsk Sangerforbund, Norsk Sangerforum og Ung i kor samt KOSTRA tabell 04693; L. Kirke: Antall kormedlemmer.

FRIVILLIGHET	MVA-kompensasjon	MVA - komp Pr. innb.	% ift landsg j	Korps-medlemmer	Korps-medl. Pr. 1000 innb.	% ift landsg j	Kor-medlemmer	Kormedlemmer Pr. 1000 innb.	% ift landsg j	Medlemmer husflid	Medlemmer husflid pr. 1000 innb.	% ift. landsg j	Range-ring
Hele landet	58651889	11,5		61886	12,1		77961	15,3		23994	4,7		
Telemark	2131688	12,4	8 %	2151	12,5	4 %	2802	16,3	7 %	663	3,9	-18 %	9
Tønsberg	574775	13,8	20 %	374	9,0	-26 %	407	9,8	-36 %	171	4,1	-12 %	202
Fredrikstad	613187	7,9	-31 %	698	9,0	-26 %	1339	17,3	13 %	211	2,7	-42 %	256
Porsgrunn	281847	7,9	-31 %	512	14,4	19 %	390	11,0	-28 %	38	1,1	-77 %	267
Drammen	490191	7,4	-36 %	666	10,1	-17 %	682	10,3	-33 %	128	1,9	-59 %	307
Skien	371859	7,0	-39 %	544	10,2	-16 %	593	11,1	-27 %	176	3,3	-30 %	308

Tabell 16: Kommunale utgifter til ulike kulturtiltak i Skien kommune. Kr pr. innbygger.

UTGIFTER TIL KULTUR	Barn og unge	Folkebibliotek	Kino	Muséer	Kunst-formidling	Idrett	Idretts-anlegg	Kulturskoler	Kulturbygg	Annet	Totalt
Tønsberg	234	275	0	83	8	102	1191	112	260	99	2 365
Telemark	164	320	21	60	73	279	400	363	160	424	2 264
Drammen	96	292	0	68	48	454	351	149	315	469	2 242
Skien	131	256	0	45	124	350	455	310	20	456	2 148
Porsgrunn	149	296	-39	33	98	243	307	252	248	367	1 953
Hele landet	196	271	11	77	86	192	432	260	176	246	1 947
Fredrikstad	144	191	-2	53	104	110	398	110	186	181	1 476

Tabell 17: Netto driftsutgifter til kultur som andel av totale netto driftsutgifter. 2006-2013.

Andel kultur	Drammen	Fredrikstad	Porsgrunn	Skien	Tønsberg	Hele landet	Telemark
2006	4,9 %	3,5 %	4,5 %	5,5 %	4,6 %	4,3 %	4,8 %
2007	5,6 %	3,8 %	4,6 %	5,2 %	4,4 %	4,4 %	4,9 %
2008	6,3 %	3,7 %	4,4 %	4,6 %	4,3 %	4,4 %	4,7 %
2009	6,1 %	3,4 %	4,1 %	4,8 %	4,1 %	4,2 %	4,6 %
2010	6,0 %	3,5 %	4,2 %	5,5 %	4,3 %	4,4 %	4,9 %
2011	5,0 %	3,2 %	4,8 %	5,0 %	3,7 %	3,9 %	4,7 %
2013	4,9 %	3,2 %	3,9 %	4,6 %	3,8 %	3,8 %	4,4 %